

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

پښتو

دوهم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ. ش.

درسی کتابونه د پوهنې په وزارت پورې اړه لري
په بازار کې یې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سر غړونکو سره قانوني چلند کېږي.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او

د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

پښتو

دوهم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ . ش .

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کميټې

ليکوالان:

۱. د سر مؤلف مرستيال امين الله نژند او سوسن وردگ.

تاييد او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرگو د ديني، پوهنې او لوړو زده کړو د کميسيونونو غړي.

د خپرني او تدقيق کميټې:

کابل پوهنتون:

- پوهندوی محمد رفيق رفيق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبياتو د پوهنځي د پښتو ديپارتمنټ استاد.

- پوهنمل مکمل د کابل پوهنتون اداري مرستيال.

علومو اکاډمي:

- سر خپرونکی عبدالله بختانی خدمتگار د افغانستان د علومو د اکاډمي پخوانی غړی.

- خپرونکی حبيب الله رفيع د افغانستان د علومو اکاډمي علمي غړی.

- سر خپرونکی عبدالواجد واجد د افغانستان د علومو اکاډمي د ژبو او ادبياتو د مرکز رئيس.

د پوهنې وزارت:

۱. ډاکټر صديق الله ويرا د پوهنې وزارت سلاکار.

۲. د سر مؤلف مرستيال سيد محمود کارگر د پښتو ديپارتمنټ علمي او مسلکي غړی او اډيتور.

۳. دمؤلف مرستياله فروزان خاموش د پښتو ديپارتمنټ علمي او مسلکي غړې.

۴. د مؤلف مرستيال محمد سهراب ديدار د پښتو ديپارتمنټ علمي او مسلکي غړی.

۵. د مؤلف مرستيال محمد عزيز تحريک د پښتو ديپارتمنټ علمي او مسلکي غړی او اډيتور.

۶. محمد عزيز حسين خپل د پښتو ديپارتمنټ علمي او مسلکي غړی.

۷. فريده نايبي د پښتو ديپارتمنټ علمي او مسلکي غړې.

۸. شکیلا دوست د پښتو ديپارتمنټ علمي او مسلکي غړې.

۹. انځورگران: محمد ظاهر طاهري او سيد انور مېچنخېل.

د محتواو، ديني، فرهنگي او سياسي برخو د خپرني او کره کتنې کميټې:

- دوکتور محمد يوسف نيازي د پوهنې وزارت سلاکار.

- محمد آصف ننگ د پوهنې وزارت د خپرونو او اطلاعاتو رئيس.

د تدقيق، تصحيح او څارنې کميسيون:

دکتور عبدالغفور غزنوي د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې او د ساينس د مرکز معين - د کميسيون رئيس.

د سرمؤلف مرستيال عبدالظاهر گلستاني د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف لوی رئيس، - غړی

سيد محمود خلیق د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تاليف رياست علمي غړی - غړی

طرح او ډيزاين:

عزت الله غفاري

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملي سرود

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچي یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي	پامېریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلېږي	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وايو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام

گرانو استادانو، ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کیږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځیدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ گران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤلیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

فهرست

مخونه	سرليکونه
۱	د الفبي تکرار
۴	الله (ج)
۶	حضرت محمد (ص)
۸	علم او پوهه
۱۰	ځای ټولول
۱۲	زموږ بنسرونځي
۱۴	ټوکه
۱۶	په ټولگي کې همکاري
۱۸	بڼه زده کوونکي
۲۰	بڼه بنسرونکي
۲۲	هوبښيار کارغه
۲۴	افغانستان
۲۷	د خپلواکۍ جشن
۳۰	بیرغ
۳۲	بودا او پاچا
۳۴	زموږ پیسې
۳۶	علامه سید جمال الدین افغان
۳۸	کندهار
۴۰	جرگه
۴۲	کوچیان
۴۴	د اختر ورځ
۴۶	د نيزی وهلو لوبه
۴۸	اتنې
۵۰	یووالی
۵۲	د کال څلور فصلونه
۵۵	د اونۍ د ورځو نومونه
۵۷	پسرلی
۵۹	باران
۶۱	د اوبو منابع
۶۳	لمر
۶۵	د وخت ارزښت
۶۷	په ځنگله کې اور
۶۹	څاروي

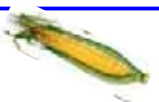
۷۲	مېړه
۷۴	ټوکه
۷۶	الوتونکي مرغان
۷۸	سوی
۸۰	کورني چرګان
۸۲	د شاتو مچۍ
۸۴	مېوې او د هغو ګټې
۸۷	انګور
۸۹	سابه
۹۲	د مور عزت
۹۴	له وړو سره ټوکې کول
۹۶	د پلار حقونه
۹۸	پلاره
۱۰۰	د ماشوم څنگه درناوی وکړو؟
۱۰۲	ګاونډي
۱۰۴	د انسانانو درناوی
۱۰۶	د خبرو کولو ادبونه
۱۰۸	د سلام ورکولو ادبونه
۱۱۰	ډوډۍ
۱۱۲	ناولي سابه
۱۱۴	روغ پاتې کيدل
۱۱۶	ماين څه شی دی؟
۱۱۸	روغتيا
۱۲۰	واکسين کول
۱۲۲	د ځان پاکوالي
۱۲۴	د مخدره موادو زيانونه
۱۲۶	سوله او ماشومان
۱۲۸	زغم او صبر
۱۳۰	رېستيا ويل
۱۳۲	دوستي او ملګرتيا
۱۳۴	د ستورو شمېر
۱۳۶	مېړۍ او کوتره
۱۳۸	وېره
۱۴۰	د بښني او دوستي
۱۴۲	زړه سوی

د الفبې تکرار

موخه: د الفبې د تورو بڼه، غږ، لیکل او لوستل.

پوښتنې:

- ۱ ستاسو نوم په کوم توري پیل کیږي؟
- ۲ د الفبې له تورو څخه کومې کلمې جوړولی شئ؟
- ۳ ستاسې نوم له کومو تورو څخه جوړ شوی دی؟

 پاڼه	 باز	 انار	 آس
پ پ	ب ب	ا	آ
 جوار	 تريا	 تال	 تېلفون
ج ج	ت ت	پ پ	ت ت
 ځاله	 څوکی	 خیمه	 حوض
ځ ځ	څ څ	خ خ	ح ح
 رمبی	 ذره بین	 ډول	 دستکش
ر	ذ	ډ	د
 ډمنځ	 ژبه	 ږوند	 زمری
ږ	ژ	ږ	ز

 صابون	 بِـسَاح	 شِـپِـلِـی	 سَـاعَت
<u>صـ ص</u>	<u>بـ بـ</u>	<u>شـ شـ</u>	<u>سـ سـ</u>
 عِـنَک	 ظَـرَـفَـوَنَـه	 طَـوْطِـی	 فَـسَـعِـیـف
<u>عـ ع</u>	<u>ظـ ظ</u>	<u>طـ ط</u>	<u>ضـ ض</u>
 کَـلَـنَـگ	 قَـرَـهْ قَـوْـلِـی	 فِـیـل	 غَـوَا

<u>کـ ک</u>	<u>قـ ق</u>	<u>فـ ف</u>	<u>غـ غ</u>
 نَـاک	 مَـار	 لَـرَـم	 هَـل
<u>نـ ن</u>	<u>مـ م</u>	<u>لـ ل</u>	<u>کـ ک</u>
 مَـنَـگِـی	 هَـیـلِـی	 پِـیـالَـه	 وِـزَـه
<u>ی</u>	<u>هـ ه</u>	<u>و</u>	<u>نـ ن</u>
 دَـوْـبِـی	 وِـلِـکِـی	 خِـپِـلِـی	 خَـوْـلِـی
<u>ی</u>	<u>ی</u>	<u>ی</u>	<u>ی</u>

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې تش ځایونه په مناسبو تورو او د الفبې په ترتیب سره ډک کړي.

													ا	آ

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د هرې ډلې هر غړی دې د الفبې

یو توری خوښ کړي او درې کلمې چې په هغه توري باندې پیل کیږي

ولیکي.

۱ — ۲ — ۳ —

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د الفبې توري په ترتیب

سره ولیکي.

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړی لوست

الله (ج)

موخه: دکلمو لیکل ، لوستل او د لوی خدای (ج) پیژندنه.

پوښتنې:

۱) مونږ چا پیدا کړي یو؟

۲) لوی خدای (ج) له مونږ نه پرته نورڅه څه شیان پیدا کړي دي؟

الله (ج) ځمکه ، آسمانونه ، کاني ، غرونه ، انسانان ، څاروي ،
الوتونکي مرغان ، نباتات او داسې نور ټول شیان پیدا کړي دي .
لوی خدای (ج) ډېر مهربان او پرموږ ډېر گران دی .
موږ د لوی خدای (ج) په دغو لویو نعمتونو باندې شکر وباسو او
تل یې عبادت کوو .

دلغتونو معنا: کاني – تیري ، مهربان – پیرزو کونکی ، عبادت – خدای (ج) یادول .

د زده کوونکوفعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د هغو شیانو نومونه چې لوی

خدای (ج) پیدا کړي دي واخلي. او بیا دې هره ډله د ټولګي مخې ته

راشي او د هغو شیانو نومونه دې خپلو ټولګیوالو ته واخلي.

د لاندې شکلونو له نیمګړو تورو څخه په خپلو کتابچو کې بشپړې

کلمې جوړې کړئ.

ل - م - ر

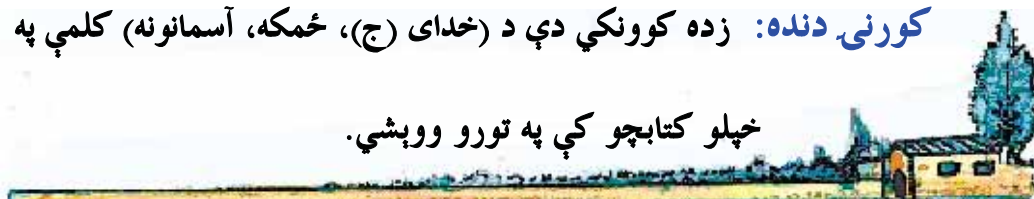
غ - و - ا

غ - ر

م - ر - غ - ه مرغه

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (خدای ج)، ځمکه، آسمانونه) کلمې په

خپلو کتابچو کې په تورو ووېشي.

دوهم لوست

حضرت محمد(صلی الله علیه وسلم)

موخه: د تورو ترکیب، ټاکل او دکلمو لیکل او لوستل.

پوښتنې:

- ۱ دپورتني رسم په هکله څه ویلی شئ؟
- ۲ زمونږ دپیغمبر نوم څه دی؟
- ۳ پوهیږئ چې قرآن کریم دلوی خدای (ج) له خوا پر چا نازل شوی دی؟

حضرت محمد(ص) زموږ خوږ پیغمبر دی. دی د مکې په ښار کې زېږېدلی دی، او له وړوکتوب څخه یې نېک اوښه عمل درلود. حضرت محمد(ص) له ماشومانو سره ډېره مینه درلوده او ده به ویل: (هغه څوک چې پر ماشومانو باندې مهرباني او د لویانو درناوی ونکړي له مونږ څخه نه دی). قرآن کریم دالله (ج) له خوا زموږ د لارښوونې له پاره پر حضرت محمد(ص) نازل شوی دی.

د لغتونو معنا: نازل – رالېږل ، وړوکتوب-ماشومتوب ، مینه – محبت ، درناوی-احترام.

د زده کوونکو فعالیت:

په متن کې څلور کلمې چې د (م) په توري پیل کیږي پيدا کړئ او بیا یې په

خپلو کتابچو کې ولیکئ.

د ورکړشوو تورو څخه کلمې جوړې کړئ.

____	= م + ی + ن + ه	محمد	= م + ح + د
____	= د + ر + ن + ا + و + ی	____	= پ + ی + غ + م + ب + ر
____	= م + ه + ر + ب + ا + ن	____	= ع + م + ل

زده کوونکي دې په ډلو باندې ووېشل شي د هغو صفاتو په هکله دې خبرې

وکړي چې د حضرت محمد^(ص) د نېک عمل او له ماشومانو سره د مینې په

هکله یې له لویانو څخه اورېدلي وي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د لوست د متن له مخې درې کلمې پيدا کړي

چې په یوه کلمه کې د (د) توري په سر او په بله کلمه کې په منځ او

په دریمه کلمه کې په پای کې راغلې وي.

دریم لوست علم او پوهه

موخه: دتورو ترکیب ، دکلمو لیکل اودپوهې په ارزښت دزده کونکو پوهېدل دي.

پوښتنې:

- ① مونږ ولې درس لولو؟
- ② لوی خدای (ج) د علم زده کړه پر چا فرض کړې ده؟

علم پوهې ته وايي. هرڅوک چې ډېر لوست ووايي هغه علم زده کوي،
پوه او هوښیار انسان ترې جوړېږي.
پوه انسان د خپل ژوند چارې په سمه توګه پرمخ بيايي نورو خلکو ته يې
هم ګټه او مرسته رسيږي.
نوږ موږ ماشومانو باندې د علم زده کړه فرض ده. ځکه چې د اسلام
لارښوونه ده علم په هر نارینه او ښځينه فرض دی.

دلغتونومعنا: علم-پوهه، چارې-دندې ، مرسته - کومک.

يادونه: دعلم زده کړه په هر نارینه او ښځه فرض ده.

دزده کوونکو فعالیت:

دزده کوونکي دې د چوکاټ له تورو څخه کلمې جوړې کړي؟

ع	ل	م
ک	و	ر
س		
ت		
ه		

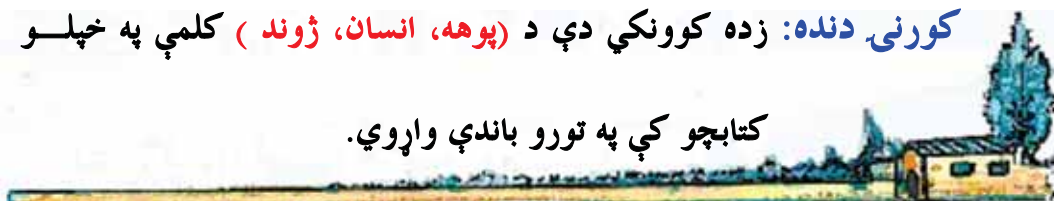
دزده کوونکي دې په ډلو باندې ووېشل شي او (پوهه، فرض، هوښیار،

نارینه) کلمې دې هېچا کړي.

فر - ض
_____
_____
_____

کورنۍ دنده: دزده کوونکي دې د (پوهه، انسان، ژوند) کلمې په خپلو

کتابچو کې په تورو باندې واړوي.

خلورم لوست ځای ټولول

موخه: د دې لوست موخه زده کونکو ته په متن کې کلمې پېژندل او په عملي توګه د فعل
ښوول، د ځای ټولول او پاک ساتل دي.

پوښتنې:

- ١ په پورتنۍ رسم کې څه وینئ خبرې پرې وکړئ؟
- ٢ تاسې چې سهار له خوبه پاڅېږئ څه کوئ؟
- ٣ ستاسې په کور کې څوک او څه کارونه کوي؟

سوسن د دوهم ټولګي زده کونکې ده. هغه چې سهار له خوبه
پاڅېږي، خپل ځای ټولوي. بیا تشناب ته ځي، لاسونه مینځي، غاښونه
برس کوي او مخ هم مینځي، وروسته ځي له مور، پلار، خور او ورور
سره یوځای د سهار نارۍ خوري. له سهار نارۍ څخه وروسته د
ښوونځي کالي اغوندي، بیا له مور سره یوځای ښوونځي ته ځي.

دلغتونو معنا: ټولګۍ - صنف، ښوونځۍ - مکتب .

د زده کوونکو فعالیت:

د زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او لاندې کلمې دې په تورو واړوي

لکه: احمد	۲ برس	۱ سوسن
۱ - ح - م - د	۵ غاښونه	۲ سهار
	۶ مور	۳ ټولگي

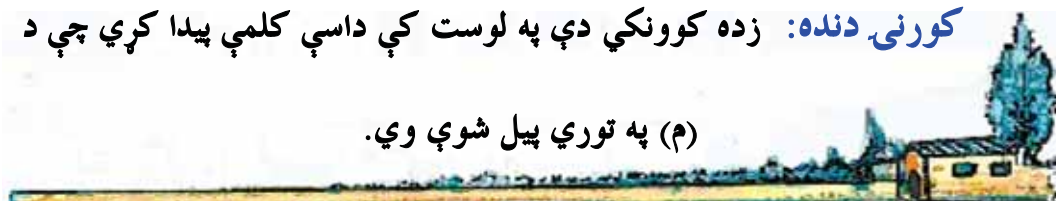
هغو کلمو ته څير شئ چې کرښه ور لاندې اېستل شوې ده.

لکه: ټولول، پاڅېږي، مينځل کيږي، کوي، خوري، اغوندي، او ځي دا ټول

فعلونه دي. دا فعلونه په لنډو جملو کې وکاروئ.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په لوست کې داسې کلمې پيدا کړي چې د

(م) په توري پيل شوې وي.

پنځم لوست

زموږ ښوونځی

موخه: د شعر له هم وزن کلمو سره د زده کوونکو بلدتیا، په ښوونځي کې د درسي وسایلو پېژندنه، د ښوونځي په ارزښت او په قواعدو پوهېدل دي.

پوښتنې:

- ۱) په انځور کې څه شی وینی؟
- ۲) آیا د درسي وسایلو نومونه اخیستلی شئ؟
- ۳) تېر کال مو په ښوونځي کې کوم کارونه ترسره کړي چې تاسو ته په زړه پورې وو؟

ټولگيوال مې لکه ورور دی	ښوونځی مې دوهم کوردی
سرتر پایه تکه شنه ده	څومره ښکلې يې باغچه ده
فیض دعلم پکې مومم	زه په مینه ورته درومم
مهربانه انسانان دي	ډېر زړه سواند يې معلمان دي
له گناه مو راتېرېږي	پرموږ هېڅ نه په قاريږي
ځکه هر یو موږ ته گران دی	څومره خوږ دوی پیمان دی
په اخلاص ورته سلام کړو	د ښوونکو احترام کړو

محمد عثمان (نژند)

دلغتونو معنا: ښکلې - ښایسته، درومم - ځم ، اخلاص - د زړه پاکوالی.

دزده کوونکو فعالیت:

د پورتنی شعر له هم وزنہ کلمو څخه بشپړې کلمې جوړې کړئ؟

ک + ور = کور	قا + ری + ږی =
ور + ور = ورور	را + تې + ری + ږی =
باغ + چه =	پي + مان =
ش + نه =	گ + ران =
درو + مم =	ا ح + ت + ر + ام =
مو + مم =	س + لام =
مع + ل + مان =	
ان + سا + نا + ن =	

دزده کوونکي دې د انځورونو نومونه په خپلو کتابچو کې دکرښې په واسطه ونښلوي.

	کمپیوټر	خود کار قلم	
	تخته	کتابچه	
	مېز	کتاب	
	څوکی	کاغذ	
	پنسل پاک	پنسل	
	قلم تراش		

کورنۍ دنده: د څو درسي وسايلو نومونه په خپلو کتابچو کې وليکئ.

شپږم لوست

ټوکه

موخه: د کلمو لوستل ، لیکل او له ټوکو سره د زده کونکو بلدتیا.

پوښتنې:

۱ ستاسې کومه ټوکه زده ده؟ خپلو ټولګیوالو ته یې ووايئ؟

۲ آیا تاسو ته په کور کې څوک ټوکې وايي؟

یو سړی یو لیکوال ته ورغی ورته یې وویل: یولیک راته ولیکه.

لیکوال ورته وویل:

پښه مې خوږیږي. هغه سړي ورته وویل زه خو تا کوم ځای ته نه لېږم
اونه په پښه باندې لیکل کوې. لیکوال ورته وویل: رښتیا وايي، خو
افسوس هرچاته، چې لیک ولیکم، زه په خپله ورسره ځم چې زما په
لیک نورڅوک نه پوهیږي نو زه باید خپل لیک په خپله ولولم.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د (لیکوال، پښه، لیک، ولولم) کلمې هېجا کړي؟

لیکوال	لیک - وال
پښه	----
لیک	----
ولولم	----

د متن په لوست کې څلور کلمې پیدا کړئ چې د(و) په توري پیل شوي

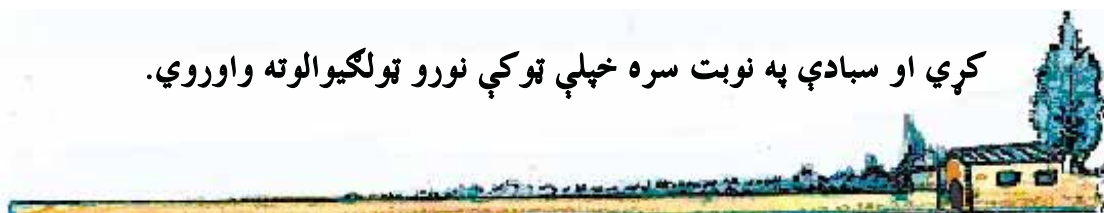
وي؟

زده کوونکي دې په نوبت دټولگي مخې ته راشي او یوه ټوکه دې نورو

زده کوونکو ته واوروي؟

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د خپلو کورنیو له غړوڅخه یوه یوه ټوکه زده

کړي او سبادې په نوبت سره خپلې ټوکې نورو ټولگیوالوته واوروي.

اووم لوست

په ټولگي کې همکاري

موخه: دکلمو لوستل، لیکل او په ټولگي کې همکاري ته د زده کوونکو هڅول دي.

پوښتنې:

۱ په پورتنی انځور کې څه وینئ؟

۲ آیا تاسې کله له چاسره مرسته او همکاري کړې ده؟

زرغونې له گلنارې څخه وپوښتل: تاسې په ټولگي کې له یو بل سره څه مرستې او همکاري کوئ؟ هغه وویل:

موږ د خپل ټولگي په پاک ساتلو کې او د مېز اوڅوکیو په ترتیب او همدارنګه په فعالیتونو، لوبو او په لوستونو کې هم له یو بل سره همکاري کوو. زرغونې وویل:

تاسې څومره ښه ټولګیوال یاست چې په ټولگي کې لکه د خپل کور په شان له یو بل سره مرسته کوئ.

دلغتونو معنا: مرستې - کومکونه، ټولګیوال - همصنفیان.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د ډلې هر زده کوونکی دې یو کار

ځان ته وټاکي او ټولې ډلې دې له یو بل سره د ټولګي په نظم او پاکوالي

کې همکاري وکړي.

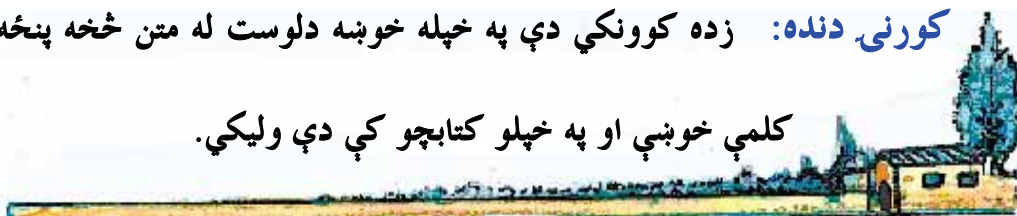
زده کوونکي دې د (زرغونه، گلناره، ټولګی، پاکې) کلمې هېجا کړي.

زر - غو - نه

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپله خوښه دلوست له متن څخه پنځه

کلمې خوښې او په خپلو کتابچو کې دې وليکي.

اتم لوست

ښه زده کوونکی

موخه: د دغه لوست د کلمو او جملو لوستل، لیکل او د زده کوونکو له ښو چلندونو سره بلدتیا ده.

پوښتنې

- ۱ په پورتنیو انځورونو کې څه وینئ؟ خبرې پرې وکړئ؟
- ۲ ستاسو په نظر ویلی شی چې ښه زده کوونکی چاته ویل کیږي؟
- ۳ ښه زده کوونکی په خپل ټولګي کې له نورو سره څه مرستې کولی شي؟

ښه زده کوونکی سهار وختي له خوبه پاڅیږي. لومړی خپله بستره ټولوي. بیا مور او پلار ته سلام اچوي او بیا سپورت کوي. ښه زده کوونکی خپل ځان او کالي پاک ساتي. د سهار د ناري خوړلو څخه وروسته په خپل وخت ښوونځي ته ځي. په ښوونځي کې د خپلو ملګرو سره ښه ناسته ولاړه کوي.

د ښوونکو او مشرانو درناوی کوي، خپل درسونه په ټاکلي وخت سره لولي. ښه زده کوونکی د خپلو ملګرو د نومونو سره ځان آشنا کوي او هم ځان نورو ټولګیوالو ته ورپېژني.

دلغتونومعنا: ښوونکی- معلم، زده کوونکی- شاګرد، مشران، لویان

د زده کونکو فعالیت:

زده کونکي دې په ډلو ووېشل شي او د ښو زده کونکو د صفتونو په هکله دې خبرې وکړي او بیا دې هره ډله خپل نظرونه نورو ته ووايي.

په درکړ شوي متن کې هغه کلمې پيدا کړئ چې د يو وار څخه زياتې راغلې وي لکه: (ملگرو)

د هرې ډلې يو غړی دې دخپلې ډلې د ټولگيوالو نومونه نورو ته ووايي؟

کورنۍ دنده:

د دریو یا څلورو ټولگيوالو نومونه په خپلو کتابچو کې وليکئ؟

نهم لوست ښه ښوونکي

موخه: له تورو څخه دکلمو جوړول او د ښه ښوونکي په صفتونو پوهیدل دي.

پوښتنې

- ۱ تاسو ته ولې خپله ښوونکې گرانه ده؟
- ۲ ستاسو د ښوونکي نوم څه دی؟
- ۳ تاسو له خپل ښوونکي څخه کوم شیان زده کوئ؟

زموږ ښوونکې هره ورځ په پراخ تندي ټولگي ته راننوخې. او له موږ سره ستړي مشي کوي. موږ هم دخپلې ښوونکې درناوی کوو. ښوونکې زموږ د ځان او کاليو پاکوالي گوري. او له موږ نه ډېره خوشحاله کیږي. هغه ټولگیوال مو چې نه وي راغلي د هغوی پوښتنه کوي. ښوونکې موږ ته لیک او لوست زده کوي او موږ سره لوبې کوي. او موږ د هغې نه مننه کوو.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د ښوونکي د ستاینو په هکله له یو بل سره خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د (ښوونکي، لیکل، لوستل، مهرباني) کلمې په تورو

ووبشي.

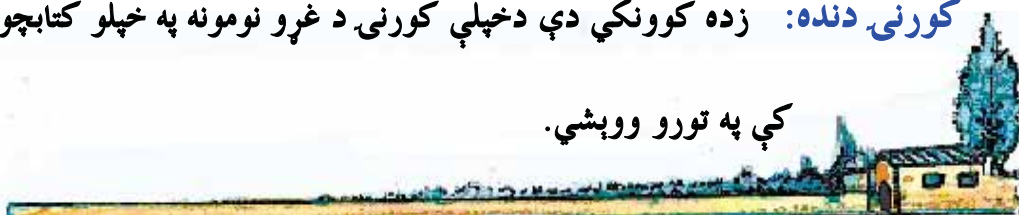
زده کوونکي دې له ورکړل شوو تورو څخه مناسبې کلمې جوړې

کړي. (ټ - و - ل - ځ - ی - و - ا - ل)

(ز - د - ه - ک - و - و - ن - ک - ی) (م - ن - ن - ه)

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې دخپلې کورنۍ د غړو نومونه په خپلو کتابچو

کې په تورو ووبشي.

لسم لوست

هوبنپار کارغه

موخه: له زده کوونکو سره د کار د ښه سمون په هکله فکر پيدا کيدل او د مناسبو تدبيرونو د جوړولو له پاره د دوی روزنه او د نويو کلمو زده کول دي.

١ تاسې مخکې له دې چې په يوه کار پيل وکړئ څه بايد وکړئ؟

٢ په پورتنیو رسمونو کې څه شی وینی خبرې پرې وکړئ؟

کارغه چې له ډېرې تندې څخه نږدې و چې مړ شي، ناڅاپه يې يو منگي ته پام شو. کله چې منگي ته ورنږدې شو ويني چې په منگي کې لږې اوبه شته، خو مښوکه يې اوبو ته نه رسېږي. بې وزله کارغه چې هرڅومره کوښښ وکړ، خو ويې نشوای کولی چې له منگي څخه اوبه وڅښي. ناڅاپه يې په فکر کې يوه چاره پيدا شوه. کارغه وړې وړې تيرې په خپله مښوکه واخيستې او په منگي کې يې واچولې، خوشيې وروسته د منگي اوبه پورته راغلې او کارغه وکولی شول چې له منگي څخه اوبه وڅښي او ځان له مرګ څخه وژغوري.

دلغتونو معنا: ناڅاپه-ناډيره (دستي)، پام-فکر، وژغوري-بچ کړي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د کپسې د مفهوم په هکله دې له

یوبل سره خبرې وکړي بیا دې هره ډله خپل نظریات نورو ته واوروي؟

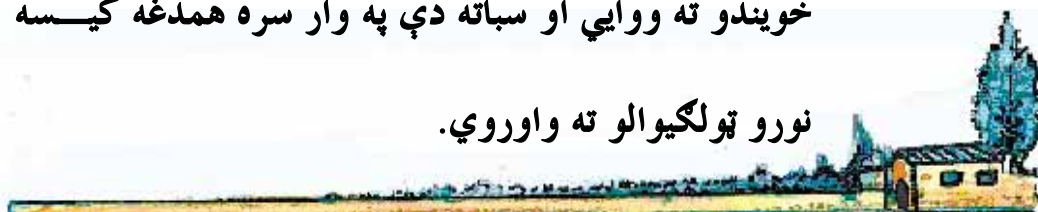
زده کوونکي دې هغه کیسې چې د دوی زده دي د ټولګي په مخکې

خپلو ټولګیوالو ته واوروي؟

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د هوښیار کارغه کیسه خپلو وروڼو او

خویندو ته ووايي او سباته دې په وار سره همدغه کیسه

نورو ټولګیوالو ته واوروي.

یوولسم لوست افغانستان

موخه: د کلمو لوستل، لیکل او د افغانستان له تاریخي ځایونو سره آشنا کیدل دي.

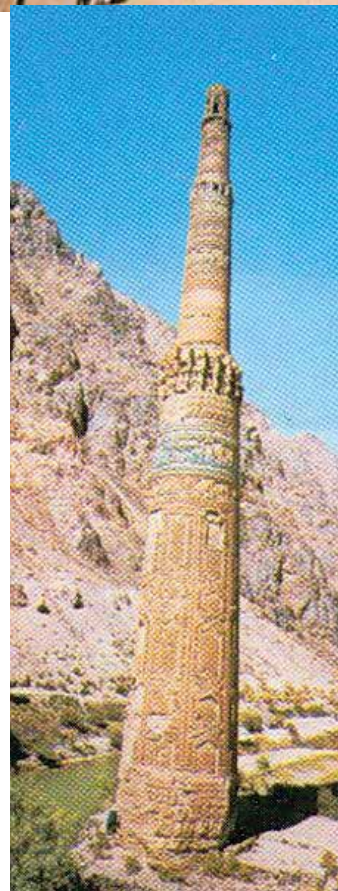
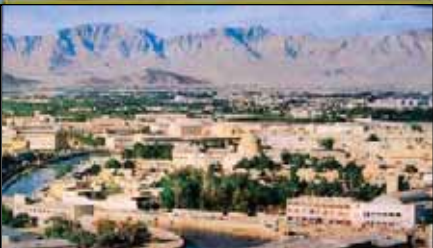
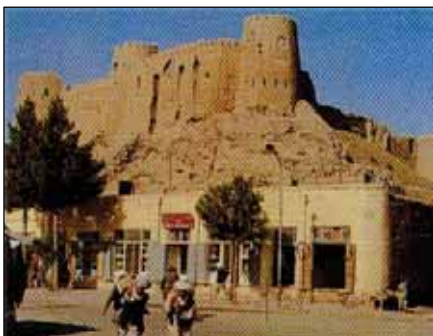
پوښتنې:

- ۱ د افغانستان د څو ښارونو نومونه واخلئ؟
- ۲ تاسې د افغانستان کوم ښارونه لیدلي دي؟
- ۳ زموږ د هېواد د مرکز نوم څه شی دی؟
- ۴ زموږ هېواد څه شیان لري نومونه یې واخلئ؟

افغانستان زموږ خوږ اسلامي هېواد دی.
ګران افغانستان ښکلي باغونه، هسک او جګ غرونه لري.
لوی ، لوی سیندونه او ارزښتمن کانونه لري.
موږ ټول د خپل هېواد بچیان یو.
خپله خاوره او هېواد راباندې ګران دی.
زموږ د هېواد مرکز کابل دی.

د لغتونو معنا: هېواد - وطن ، هسک - لوړ او جګ.

راځي چې له افغانستان سره آشنا شو.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او هره ډله دې د افغانستان د پنځو ښارونو نومونه پیدا کړي او بیا دې خپلو ټولگيو الوته ووايي.

زده کوونکي دې د لوست په متن کې درې کلمې پیدا کړي چې د(۱)

په توري پیل شوې وي او بیادې په خپلو کتابچو کې وليکي.

زده کوونکي دې د هغو پنځو ښارونو نومونه چې یې واخیستل په

تورو ووېشي او هر یو زده کوونکي دې د یو نوم یو توری انتخاب

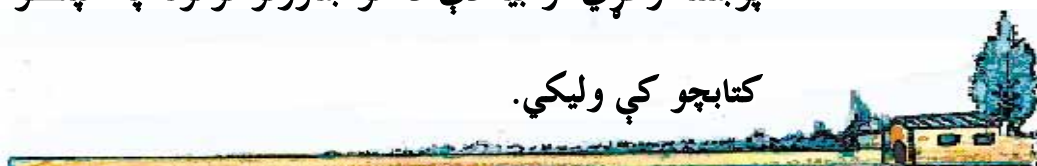
کړي او بیا دې په وار سره د ټولگي په مخ کې ودریږي او زده

کوونکي دې د هغه ښار نوم واخلي. (کلمه ولولئ).

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې له خپل مور او پلار څخه د لویو ښارونو

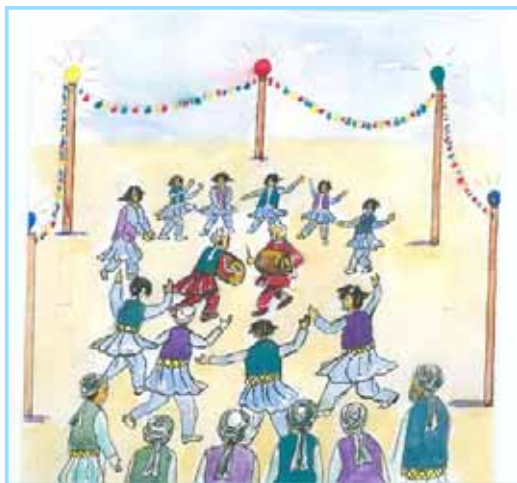
پوښتنه وکړي او بیا دې د څو ښارونو نومونه په خپلو

کتابچو کې وليکي.

دوولسم لوست د خپلواکۍ جشن

موخه: دکلمو لوستل، لیکل او د خپلواکۍ په ارزښت پوهیدل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنۍ انځور کې څه وینئ؟
- ۲ د خپلواکۍ په هکله څه پوهیږئ؟
- ۳ له تاسو څخه څوک د خپلواکۍ جشن نندارې ته تللی دی؟ څه چې موهله لیدلې دي د هغه کیسه وکړئ.

افغانان هر کال په ټول هېواد کې د خپلواکۍ جشن لمانځي. د خپلواکۍ جشن زموږ د نیکونو او پلرونو د تېرو ویاړنو د یادولو ورځ ده چې زموږ هېواد یې له بهرنیو تیري کوونکو څخه خپلواکه کړی دی. په دې ورځ ټول خلک خوشحالي کوي، سپورتي لوبې او په زړه پورې رسم گذشت ویني او کنسرتونو ته ورځي. افغانستان زموږ کور دی او مونږ یې خپلواکي د علم او پوهې په زور او برکت ساتو.

دلغتونومنا: خپلواکۍ - آزادي، ویاړنې - ویاړېدل، افتخارات

راځي چې د خپل هېواد له دوديزو لوبو سره آشنا شو.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ټولگي او يا له ټولگي څخه دباندي د دايرې

په شکل و دريږي او ښوونکې اويانښوونکي دې د دوی نه پوښتنه

وکړي چې د (خپلواک) دکلمې په پای کې کوم توري راځي اوبيا

دې زده کوونکو نه وغواړي چې داسې يوه کلمه ووايي چې د

(ک) په توري پيل کيږي لکه: (کدو) او همدارنگه بل زده

کوونکي دې داسې کلمه ووايي چې د هغې کلمې د پای په توري

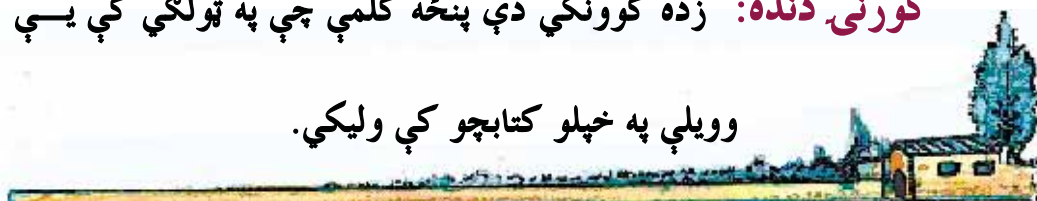
پيل کيږي لکه: (واک) لومړی زده کوونکي کدو دوهم

زده کوونکي واک دريم زده کوونکي کور او همداراز دې لوبې

ته دوام ورکړل شي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې پنځه کلمې چې په ټولگي کې يې

وويلي په خپلو کتابچو کې وليکي.

ديارلسم لوست

بیرغ

موخه: زده کوونکي باید پوه شي چې زموږ ښکلی بیرغ د یووالي نښه ده. اوهم د دې شعر سم لوستل او لیکل دي.

پوښتنې:

- ۱ د بیرغ د ارزښت په هکله څه پوهیږئ؟
- ۲ ویلی شی چې زموږ د گران هېواد افغانستان بیرغ څو رنگه لري؟
- ۳ بیرغ زموږ د هېواد د څه شي نښه ده؟

لوړ دې نښان بیرغ

خوږ مې ترځان بیرغ

ملي آرمان بیرغ

تل مو په سر رپیږه

ستا عظمت به ساتو

ستا شهامت به ساتو

د اسلامیت نښه یې

ته مو د پټ نښه یې

لوړ دې نښان بیرغ

اې د افغان بیرغ

ارواښاد محمد عثمان نژند

د لغتونو معنا: لوړ- اوچت او جگ، تل- همیشه، آرمان- هیله، شهامت- مېړانه، عظمت- لویوالي، پټ- عزت

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د (نښان، بېرغ، شهادت، اسلامیت) کلمې هېجا کړي؟

بې - رغ
_____
_____
_____

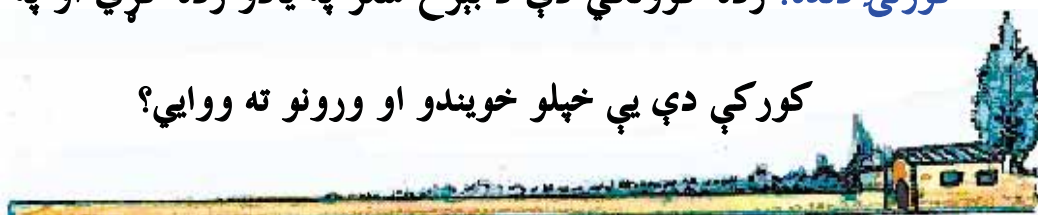
زده کوونکي دې له تورو څخه کلمې جوړې کړي او بیا دې په خپلو

کتابچو کې وليکي.

(ن + ښ + ه) (ع + ظ + م + ت)
(ب + ی + ر + غ) (ا + ف + غ + ا + ن)

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د بېرغ شعر په یادو زده کړي او په

کورکې دې یې خپلو خویندو او ورونو ته ووايي؟

څوارلسم لوست

کېسه

بودا او پاچا

موخه: کېسه پېژندل د کېسې اوریدل، ویل، سم لیکل او لوستل دي.

پوښتنې:

۱) په پورتنۍ انځور کې بودا څه کوي؟

۲) نیا لگي په کوم وخت کې اېښودل کیږي؟

یوه بودا نیا لگي کېناوه. یو پاچا ښکار ته روان و. بودا یې ولید چې نیا لگي کېنوي. ورڅخه یې پوښتنه وکړه:

(څه کوي چې په دې سپینه ډیره نیا لگي کېنوي؟ ته به یې مېوه وخورې، که نه؟

بودا موسکي شو او ورته یې وویل: (نورو ونې کېنولې وې، موږ یې مېوه وخوره، اوس یې موږ کېنو چې نور یې مېوه وخوري.)
پاچا د بودا په خبره خوښ شو او انعام یې ورکړ.

د لغتونو معنا: بودا- زوړ ، موسکي- په خندا ، انعام- بخشش

دزده کوونکو فعالیت:

دزده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او هره ډله دې لاندې کلموته پام

وکړي، هغه کلمې چې دڅلورو تورو نه جوړې شوې دي ورلاندې دې

څلور او هغه کلمې چې له دریو تورو نه جوړې شوې دي ترلاندې دې درې

ولیکي.

خوښ وکره پاچا یوه کیسه مونږ انعام ډیره روان

اوس ښکار بوډا نور خخه خوري مېوې ولید وویل

دزده کوونکي دې له لاندې تورو خخه کلمې جوړې کړي.

۱ پ + ا + چ + ا = پاچا ۴ م + ی + و + ه =

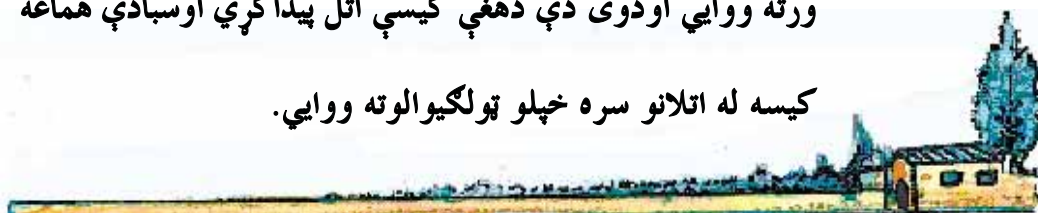
۲ ب + و + ډ + ا = ۵ ا + ن + ع + ا + م =

۳ ن + ی + ا + ل + گ + ی = ۶ و + ل + ی + د =

کورنۍ دنده: دزده کوونکي دې له خپل مور او پلار نه وغواړي چې یوه کیسه

ورته ووايي اودوی دې دهغې کیسې اتل پیداکړي اوسېدې هماغه

کیسه له اتلانو سره خپلو ټولګیوالوته ووايي.

د زده کوونکو فعالیت:

د زده کوونکي دې د دوست په متن کې درې داسې کلمې را پیدا کړي چې د (ب) په توري پېل شوي وي. او بیا دې په لاندې تشو کړنډو باندې ولیکي.

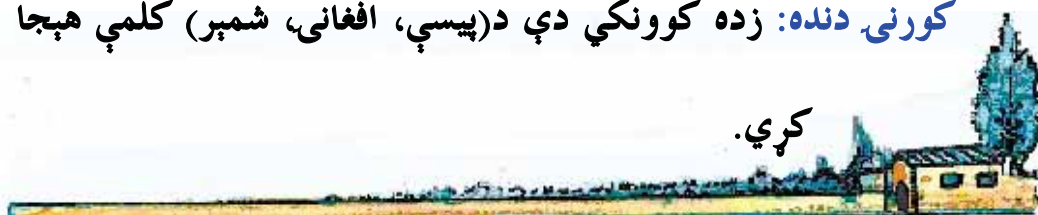
_____ ۱ _____ ۲ _____ ۳

د زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او هر ه ډله دې د دوست له متن څخه پنځه کلمې غوره کړي او بیا دې په تورو وویشي.

د زده کوونکي دې د هغو شیانو په هکله چې دیسو په واسطه لاس ته راځي له یو بل سره خبرې وکړي او بیا دې خپلو نورو ټولگيوالو ته معلومات ورکړي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (پيسې، افغانۍ، شمېر) کلمې هېجا

کړي.

شپاړسم لوست

علامه سيد جمال الدين افغان

موږ به زده کوونکي بايد دخپل هېواد ملي شخصیتونه وپېژني او دا متن دې سم ولولي او سم دې وليکي.

پوښتنې:

- ١) تاسو د علامه سيد جمال الدين افغان نوم اورېدلی دی؟ که مو اورېدلی وي له چاڅخه اوچېرې؟
- ٢) په انځور کې دچا انځور وینئ دهغه نوم ووايئ؟
- ٣) تاسې د علامه سيد جمال الدين افغان په هکله څه پوهېږئ؟

علامه سيد جمال الدين افغان دسيد صفدر زوی اوزمور ددهېواد په کونړ ولايت کې زيږيدلی دی. له ماشومتوب څخه يې له علم اوپوهې سره مينه درلوده او زمور ددهېواد يو نامتو ليکوال او پوه سړی و. زمور ددهېواد دپرمختگ او دمسلمانانو ديووالي له پاره يې ډيرې هلې ځلې کړې دي.

ډېر کتابونه او مجلې يې ليکلي اوچاپ شوي دي.

د زده کوونکو فعالیت:

د زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او هر ه ډله دې لاندې کلمې په تورو باندې واوروي.

(کونړ ، افغان ، هېواد ، نامتو ، مجلې)

د زده کوونکي دې د متن په لوست کې درې داسې کلمې پیدا کړي چې

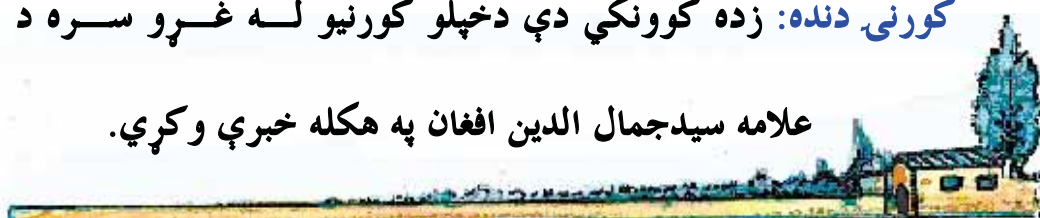
د(س) توري دکلمې په سر کې راغلي وي. لکه: (سید) اوپه

خپلو کتابچو کې دې ولیکي.

_____ ① _____ ② _____ ③

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې دخپلو کورنیو له غړو سره د

علامه سید جمال الدین افغان په هکله خبرې وکړي.

اوو لسم لوست

کندهار

موخه: له تورو څخه دکلمې جوړول، دکلمې په تورو اړول اودکندهار د تاریخي ښار پیژندنه ده.

پوښتنې:

- ۱) په پورتنی انځور کې څه شی وینی؟
- ۲) تاسې دخپل هېواد دیو تاریخي ولایت نوم اخیستلی شی؟
- ۳) آیا تاسې کوم وخت کندهار ته تللي یاست؟ که تللي یاست څه مو لیدلي دي؟

کندهار زموږ دگران هېواد ډېر پخوانی او ښکلی ښاردی. په دې ښار کې یو ډېر سپېڅلی ځای دی چې د (خرقي مبارکې) په نامه یادېږي. په دې ځای کې دحضرت محمد^(ص) (مبارکه خرقه) ساتل کېږي او ډېر خلک یې لیدوته ورځي.

دلغتونومعنا: سپېڅلی - سوتره

ماخذ: خپل هېواد وپېژنی، د افغان نشراتي اداره (انا)

دزده کوونکو فعالیت:

دزده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او په شکل کې دې له ورکړل شوو

توروخه نوموړې کلمې جوړې کړي.

۱- مبارک	م	ب	ا	ر	ک
۲- کندهار	ن				
۳- هېواد	د				
۴- گران	ه	ي	و	ا	د
	ا				
	ر				
		ه	ر	ا	ن

دزده کوونکي دې لاندې کلمې په تورو واپړي.

(احمد شاه، چپنه ، خرځه ، جومات)

کورنۍ دنده: دزده کوونکي دې دافغانستان دپنځو ولایتونو نومونه

په خپلو کتابچو کې ولیکي.

اتلسم لوست جرگه

موخه: دکلمو لوستل ، لیکل ، دمتراډفې کلمې پېژندل او دملې دودونو په ارزښت پوهیدل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنۍ انځور کې څه وینئ؟
- ۲ که ستاسود دوو ملگرو ترمنځ په کوم شي باندې کومه لاندې پیداشي تاسې څه کوئ؟
- ۳ تاسې خپلې لاندې څه ډول حل کوئ؟

کله چې ستاسو د ټولگيو والو ترمنځ په کتاب او ياداسې نوروشيانو باندې کومه لاندې رامنځ ته شي. که تاسو دنورو ملگرو له خوا دهغوی ترمنځ ديوې غوندې په واسطه روغه جوړه وکړئ. دې ته جرگه وايي.

زمونږ لويان او مشران هم دخپل کلي او هېواد لاندې په جرگو حل کوي ، جرگه زمونږ پخوانی دود دی او مونږ بايد د جرگې پريکړوته درناوی وکړو.

دزده کوونکو فعالیت:

دزده کوونکي دې دحلقي يا کړۍ په شکل په ټولگي اويا دټولگي نه دباندې
کېني او دوی ته دې يوه لانجه وښودله شي، دمثال په توگه: (کتاب يو دی
زمری او توريالی دواړه په يو وخت کې کتاب غواړي). دزده کوونکي دې
دجرگې په واسطه داسې پرېکړه وکړي چې دتوريالي يا دزمرې په خپگان تمامه
نه شي.

دزده کوونکي دې نورې داسې ستونزې جرگې ته وړاندې کړي او دوی دې
دحل لاره ورته پيدا کړي.

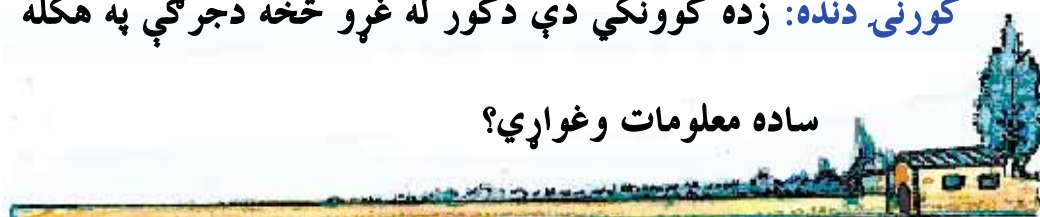
دلاندې مترادفو کلمو معنا له چوکاټ څخه پيدا او دکلمو مخې ته يې وليکئ.

همصنفيان، جگړه، مرکه، احترام

جرگه _____ ټوليگوال _____ لانجه _____ درناوی _____

کورنۍ دنده: دزده کوونکي دې دکور له غړو څخه دجرگې په هکله

ساده معلومات وغواړي؟

نولسم لوست

کوچیان

موخه: د متن سم لوستل، لیکل او د زده کوونکو په دې پوهېدل چې کوچیان څنگه ژوند کوي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنۍ انځور کې څه شی وینی؟
- ۲ کوچیان کوم څاروي ساتي؟
- ۳ کوچیان چېرته ژوند کوي؟

کوچیان په کیږدو کې ژوند کوي.

دوی مېرې، وزې او ښان او نور څاروي ساتي.

کوچیان په ژمي کې تودوسیموته ځي.

کوچیان داوړي موسم کې په سړوسیمو کې ژوند کوي.

ځونډی کوچی شپون دی.

کوچیان ډېر صادق خلک دي.

کاخذ: د پښتو زده کړې اساسي قابلیتونه.

دزده کورنکو فعالیت:

پورتنی لوست دڅه شي په هکله دی؟ سم ځواب په نښه کړئ.

دکوچنیانو _____

دکوچیانو _____

دماشومانو _____

کوچیان په اوږي چېری څي؟ سم ځواب په نښه کړئ.

تودوسیموته _____

سپرو سیموته _____

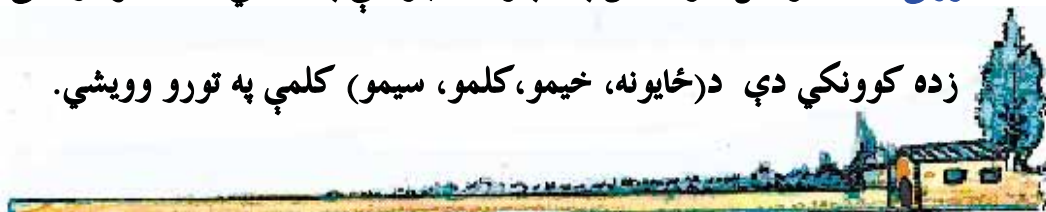

په چوکاټ کې دلاندې کلمو معنا وې پیدا کړئ.

صادق	کیردی	سیمې
( ) درواغجن	( ) خېمه	( ) ځایونه
( ) رښتینی	( ) کوټه	( ) ښارونه
( ) هوښیار	( ) خپره	( ) غرونه

کورنۍ دنده: لوستل شوی متن په خپلو کتابچو کې په ښکلي لیک سره ولیکئ،

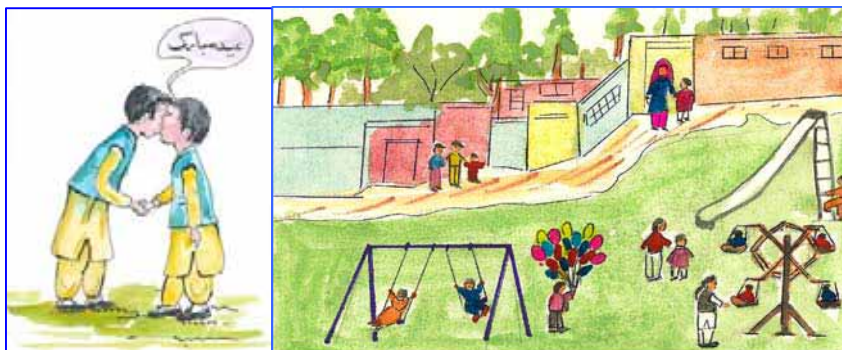
زده کوونکي دې د(ځایونه، خیمو، کلمو، سیمو) کلمې په تورو وویشي.

شلم لوست

د اختر ورځ

موخه: چې زده کوونکي دښکمرغه اومبارکو ورځو په لمانځلو اويادولو پوه شي او ددې لوست دمتن لوستل او ليکل زده کړي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنۍ انځور کې څه وینئ؟ خبرې پرې وکړئ.
- ۲ مسلمانان په کال کې څو اخترونه لري او داختر په ورځو کې څه کوي؟
- ۳ تاسې داختر په ورځ کې څه کوئ؟

مسلمانان په یو کال کې دوه اخترونه لري.

چې یو یې د کوچني اختر او بل یې د لوی اختر په نامه یادېږي. داختر په شپه ماشومان، نجونې او ښځې ټول خپل لاسونه سره کوي او خوشحالي کوي. زمونږ خلک داختر په ورځ نوي کالي اغوندي ، نارینه داختر دلمانځه له پاره لویو جوماتونو ته ځي او داختر لمونځ کوي. بیا له خپلو ماشومانو سره یوځای د دوستانو او ګاونډیانو کورونو ته ځي او له هغوی سره اختر مبارکي کوي.

دزده کوونکي فعالیت:

دده کوونکي دې دلاندې چوکاټ له تورو څخه کلمې جوړې کړي.

م	س	ل	م	ا	ن	ا	ن
		ا	ا	خ			
		س	ش	ت			
		و	و	ر			
		ن	م				
		ه	ا				
			ن				

دده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي، داختر په هکله دې له یوبل سره

خبرې وکړي او بیادې هره ډله خپل نظریات نورو ته واوروي.

کورنۍ دنده: دده کوونکي دې داختر، کالي، بنځه) کلمې په

تورو ووېشي.

يو وېشتم لوست

د نيزې وهلو لوبه

موخه: د کلمو لوستل ، لیکل او د نيزې وهلو د لوبې پېژندنه ده.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنی انځور کې څه شی وینئ؟
- ۲ آیا تاسو د نيزې وهلو لوبه لیدلې ده؟ که مو لیدلې څه ډول لوبه ده؟
- ۳ نورې کومې لوبې پېژنئ؟
- ۴ د نيزې وهلو لوبه څه ډول لوبه ده؟

د نيزې وهلو لوبه یوه په زړه پورې لوبه ده.

چې زموږ د هېواد په ځینو سیمو کې ډېر دود لري.

په دغه لوبه کې د آس سپریدونکي په ډېر مهارت او چټکتیا سره په ځمکه کې وهل شوی موږی د نيزې په څوکه له ځمکې څخه راپورته کوي او د جایزې وړونکی شمیرل کیږي. زموږ خلک له دغې لوبې سره ډېره مینه لري او دهغې سیل ته ورځي.

دزده کوونکو فعالیت:

دده کوونکي دې په لاندې کلمو کې هغه کلمې چې له دریو تورو څخه

جوړې شوې دي په خپلو کتابچو کې درې او هغه چې له څلورو تورو

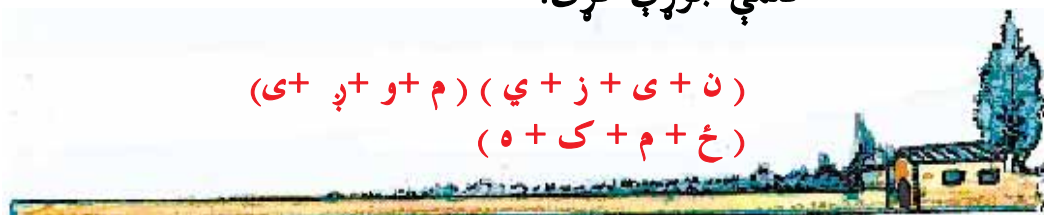
څخه جوړې شوې وي څلور وليکي.

<u>سر</u>	<u>لوبي</u>	<u>دود</u>	<u>زړه</u>	<u>دغه</u>	<u>سیل</u>	<u>مینہ</u>
<u>ډپر</u>	<u>ځمکه</u>	<u>هغه</u>	<u>لري</u>	<u>ډپره</u>	<u>نیزې</u>	<u>ورځی</u>

کورنۍ دنده: تاسې د لاندې بېلا بېلو لیکل شوو تورو څخه بشپړې

کلمې جوړې کړئ.

(ن + ی + ز + ی) (م + و + ږ + ی)
(څ + م + ک + ه)

دوه وېشتم لوست

اتن

موخه: دکلمو لوستل ، لیکل او دخپل هېواد له دودونو سره آشنا کېدل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنی انځور کې څه وینئ؟
- ۲ آیا تاسو کله اتن لیدلی دی؟ که مولیدلی وي څه وخت او چیرته؟
- ۳ خلک په کوم وخت کې اتن کوي؟
- ۴ تاسې کومې دموسيقي آلې پېژنئ؟

اتن د افغانانو ملي دود دی. افغانان له اتن سره مینه لري.
دوی ملي او تاریخي ورځې په اتن کولو لمانځي.
په اتن کې ډول او سرنۍ غږول کیږي.
ډولچي او سرنچي د اتن نغمې غږوي. او افغانان ورته ښکلی اتن کوي.

د لغتونو معنا: ملي – ولسي ، دود – رسم او رواج

دزده کوونکو فعالیت:

دزده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او لاندې ورکړل شوې کلمې دې په

تورو واړوي. (**افغانان ، اتڼ ، ملي ، ډول ، سُرنۍ**)

دزده کوونکي دې په چوکاټ کې له ورکړل شوو تورو څخه کلمې جوړې

کړي.

ا	ف	غ	ا	ن
ډ	و	ل		
س	ر	ڼ	ی	
ا	ت	ڼ		
م	ي	ن	ه	

= افغان

کورنۍ دنده: دزده کوونکي دې د (**اتڼ ، سُرنۍ ، نغمې**) کلمې په تورو

وويشي.

دروېشتم لوست يووالی

موخه: د کلمو لوستل ، لیکل او د یووالي او اتفاق په ګټو پوهېدل دي.

پوښتنې:

- ۱) په پورتنیو رسمونو کې څه وینئ؟
- ۲) ستاسو په نظر داخلک څه کوي؟
- ۳) تاسې ته په کور کې څوک کیسې کوي؟
- ۴) آیا ستاسو کومه کیسه زده ده؟ که مو زده ده خپلو ټولګیوالو ته یې واورئ؟

یوه سپین ږيري سړي د ځنګدن په وخت کې خپل زامن راوغوښتل. هغوی ته یې د کوچنیو لږګیو یوه ګڼډۍ ورکړه ترڅو یې ماته کړي ، ټولو زامنو یې په خپل وار سره د لږګیو پر ګڼډۍ خپل زور وکړ. د لږګیو ګڼډۍ یوه هم ماته نه کړه.

بیا سپین ږيري سړي ګڼډۍ واخیسته او هغه یې خلاصه کړه. یو یو لږګی یې په خپله مات کړ او زامنو ته یې وویل: که چېرې تاسې په خپل مینځ کې اتفاق ولرئ، نو هېڅکله به هم مات نه شئ او که چېرې مو په خپل مینځ کې بې اتفاقي پیداشوه،

ماخذ: افغان نشراتي اداره (انا).

نوماغوندي سپين ږيري او کمزوری به هم تاسو د دې لرگيو په
خبر مات او له مينځه یوسي.

د لغتونومنا: اتفاق – یوالی ، په خبر – په شان

د زده کوونکو فعالیت:

د زده کوونکي دې د لوست له متن څخه داسې کلمې پیداکړي چې د (س)

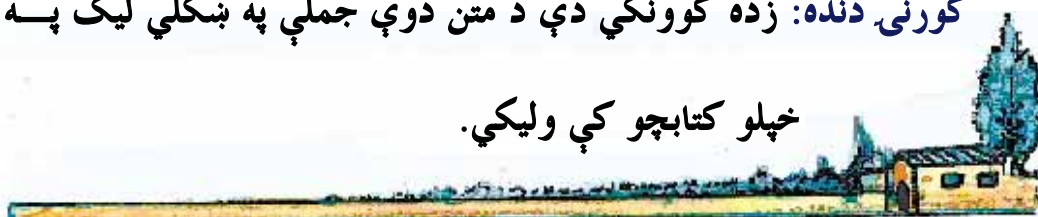
توری په کې راغلی وي او بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

د زده کوونکي دې له ورکړل شوو تورو څخه کلمې جوړې کړي.

۱) ل + ر + ه + ي + و =	۴) ا + ت + ف + ا + ق =
۲) خ + ن + ک + د + ن =	۵) ز + ا + م + ن =
۳) م + ا + ت =	۶) س + ږ + ي =

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د متن دوې جملې په ښکلي لیک په

خپلو کتابچو کې ولیکي.

څلورويشتم لوست

د کال څلور فصلونه (موسمونه)

موخه: د کال پېژندل، د کال د فصلونو او مياشتو د نومونو پېژندل او د دې لوست د متن ليکل او لوستل دي.

پوښتنې:

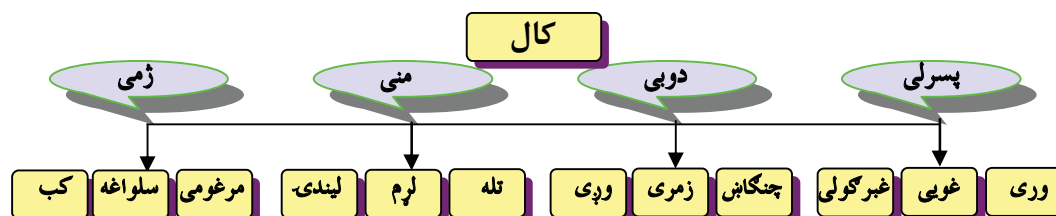
- ۱) آیا کولی شئ چې په پورتنیو انځورونو کې د اوږي فصل وښی؟
- ۲) پوهیږئ چې یو کال څو فصله لري؟
- ۳) ویلی شئ چې هر فصل څو میاشتې دي؟
- ۴) داوړي د میاشتو نومونه کوم دي؟

یو کال څلور موسمونه لري. هر موسم ته یې فصل وايي لکه: (پسرلی، دوبی، منی، ژمی) د پسرلي فصل درې میاشتې دي: وری (حمل)، غویی (ثور) غبرګولی (جوزا). په دې فصل کې بارانونه اوري. د دوبي هم درې میاشتې دي: چنګاښ (سرطان)، زمري (اسد) وږی (سنبله) په دې موسم کې هوا توده وي. منی هم درې میاشتې دي: تله (ميزان)، لړم، (عقرب)، ليندۍ (قوس) په دې فصل کې هوا وړو وړو سړیږي. ژمی هم درې میاشتې دي: مرغومی (جدي)، سلواغه (دلو) کب (حوت) په دې فصل کې کله کله واوره وریږي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د چوکاټ تش ځایونه په مناسبو کلمو سره ډک کړي.

فصل	لومړۍ میاشت	دوهمه میاشت	درېمه میاشت
پسرلی	چنگاښ	زمری	وږی
مڼی	مرغومی	سلواغه	کب

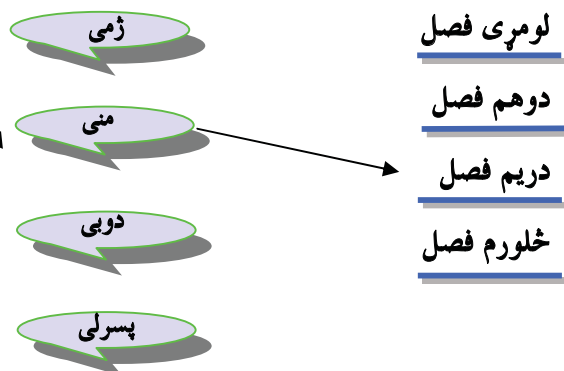
دوولس زده کوونکي دې د ټولگي مخې ته راشي او هر زده کوونکي ته دې د یوې میاشتې نوم ورکړل شي او بیا دې هر زده کوونکي دټولگي مخې ته ودرېږي او خپل نوم دې په زوره واخلي چې ټول یې واورې او بیا دې د میاشتو په ترتیب ودرېږي.

په پای کې دې درې زده کوونکي په ځای ودرېږي چې د کال یو فصل وروښي.

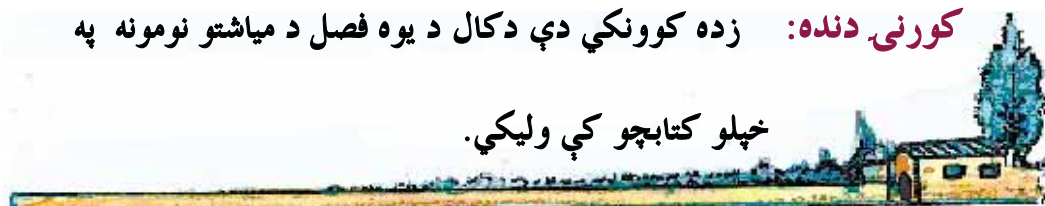
زده کوونکي دې د انځورونو د فصلونو نومونه او د فصلونو نومونه د کرښې

په وسیله وښلوي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې دکال د یوه فصل د میاشتو نومونه په

خپلو کتابچو کې ولیکي.

پنځه ويشتم لوست

د اونۍ د ورځو نومونه

موخه: د يوې اونۍ د نومونو پېژندل، او د دې لوست د کلمو لوستل، ليکل او زده کول دي.

پوښتنې:

- ۱ ویلی شی چې یوه اونۍ څو ورځې ده؟
- ۲ تاسې د اونۍ نومونه واخلئ؟
- ۳ تاسې په یوه اونۍ کې کوم کارونه کوئ؟

شنبه ، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه، چهار شنبه، پنجشنبه او جمعه. د يوې اونۍ د ورځې نومونه دي.

موږ په اونۍ کې شپږ ورځې ښوونځي ته ځو. د جمعې په ورځ ټول خلک رخصت وي. دوی په خپلو کورونو او نورو ځایونو کې خوشحالي او ساعتیري کوي. موږ هم له خپلو کورنیو سره د جمعې په ورځ د سیل ځایونو ته ځو او د ستړیا د لېرې کولو له پاره هلته له خپلې کورنۍ سره مېلې کوو.

د زده کوونکو فعالیت:

د زده کوونکي دې په ډلو باندې ووېشل شي او بیا دې د اونی د ورځو

نومونه په تورو وويشي.

(	٥	چهارشنبه	(	١	شنبه	(ش + ن + ب + ه)
(	٦	پنجشنبه	(	٢	یکشنبه	(
(	٧	جمعه	(	٣	دوشنبه	(
			(	٤	سه شنبه	(

د زده کوونکي دې په ورکړل شوي متن کې داسې بشپړې کلمې

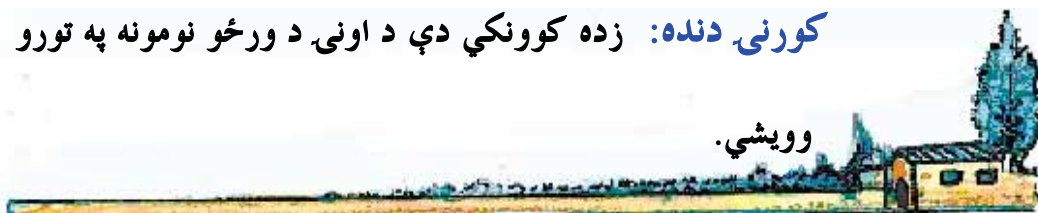
پیدا کړي چې د(ش) توری په کې راغلی وي او بیا دې په خپلو

کتابچو کې وليکي.

_____	٣	_____	٢	_____	١	شپږ
_____	٤	_____	٥	_____	٤	

کورنۍ دنده: د زده کوونکي دې د اونی د ورځو نومونه په تورو

وويشي.

شېر وېشتم لوست

پسرلی

موخه: دکلمو لوستل ، لیکل او د پسرلي دکتو په ارزښت پوهېدل دي.

پوښتنې:

- ۱ پسرلی دکال کوم فصل دی؟
- ۲ په پورتنو انځورنو کې کوم فصل وینئ؟
- ۳ په پسرلي کې بزگر څه کوي؟
- ۴ بلبلې او چنچنې چېرې چغیري؟
- ۵ شپانه څه شی پیايي؟
- ۶ تاسې په پسرلي کې کوم کارونه کولای شئ؟

پسرلی د کال لومړی فصل دی، په دغه فصل کې هوا ښه

وي، د غرو لمنې او دښتې په شنو بوټو او رنگارنگ گلانو

ښایسته وي، بلبلې او چنچنې په باغونو کې چغیري او په ونو کې

ځالي جوړوي، بزگران په خپلو ځمکو او باغونو کې کار کوي.

د لغتونو معنا: فصل – دکال موسم ، بوخت – لگيا

کوچیان شنو دښتو او د غرو لمنو ته ځي. او هلته ژوند
کوي، شپانه رمې پيايي، ماشومان د خپلو زده کړو له پاره
ښوونځي ته ځي هرڅوک په خپل کار بوخت وي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او هره ډله دې د هغو مېوو او

نورو شيانو په هکله خبرې وکړي چې په پسرلي کې پیدا کېږي، بیا

دې د دریو مېوو نومونه واخلي چې په پسرلي کې پیدا کېږي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې دخپلو کورنیو له غړیو سره د پسرلي

په ځانګړتیاوو خبرې وکړي او سبا دې خپل نظریات ټولګي والو ته ووايي.

اووه ويستم لوست

باران

موخه: د باران په گټو پوهېدل او د دې لوست لوستل او ليکل دي.

پوښتنې:

- ۱ په باراني ورځو کې له څه شيانو څخه گټه اخلي ترڅو لاندې نشي؟
- ۲ د باران له اوبو څخه څه گټه اخيستل کېږي؟
- ۳ که باران ونه ورېږي څه کېږي؟

بارانه ښه ورېږه

زما په زړه ورېږه

گلونه سمه غرکړه

په سمه غره ورېږه

باران هوا پاکوي

باران فضا پاکوي

دورې گردونه پاک شي

باران دنيا پاکوي

(ارواښاد روغمن)

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او بیا دې د باران د گټو په هکله خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د شعر له مخې اته (۸) کلمې پیدا کړي چې له دریو توروڅخه جوړې شوې وي.

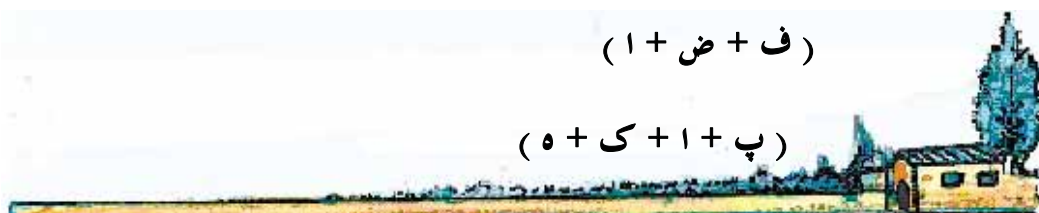
_____	۴	_____	۳	_____	۲	پاک	_____	۱
_____	۸	_____	۷	_____	۶	_____	_____	۵

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې له لاندې تورو څخه کلمې

جوړې کړي. (ب + ا + ر + ا + ن) (و + ر + ی + ډ + ه)

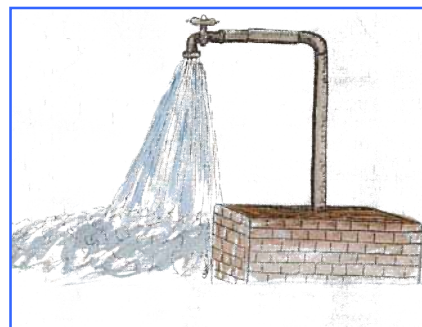
(ف + ض + ا)

(پ + ا + ک + ه)

اته ویشتم لوست د اوبو منابع

موخه: د دې لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د اوبو زېرمې (منابع) وپېژني او د هغو پوه ارزښت پوه شي او دا لوست سم ولولي او ويي لیکي.

پوښتنې:

۱. پاکې اوبه چېرې پیدا کیږي؟
۲. تاسې د ورځې څو ځلې اوبه څښئ او په څه شي کې یې څښئ؟
۳. د پاکو اوبو څښل څه ګټه لري؟

اوبه په څاه ګانو، کاریزونو، چینو، نلونو او داسې نورو ځایونو کې هم پیدا کیږي، د څاه ګانو، نلونو اوبه پاکې اورنې وي ځکه چې اوبه یې محفوظې وي. که غواړو چې اوبه پاکې او صحي شي باید وجوشول شي اوبیا وڅښل شي. انسانان، څاروي، مرغان، او نباتات اوبو ته اړتیا لري. که چېرې اوبه نه وي ژوند هم نه کیږي هر سړی باید د اړتیا له مخې په ورځ کې څو ځلې اوبه وڅښي. په پاک ګیلاس کې اوبه څښل بڼه کار دی د پاکو اوبو څښل روغتیا ته ګټه رسوي.

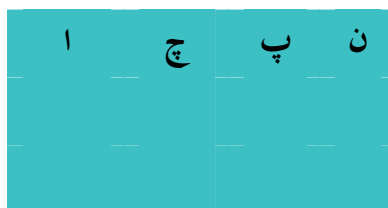
د لغتونو معنا: منابع – زېرمې، رنې – روښانه، څاروي – حیوانات

د زده کوونکو فعالیت:

د زده کوونکي دې د لوست متن ولولي او هغه کلمې چې د چوکاټ په تورو

پیل کیږي په خپلو کتابچو کې بشپړې کړي.

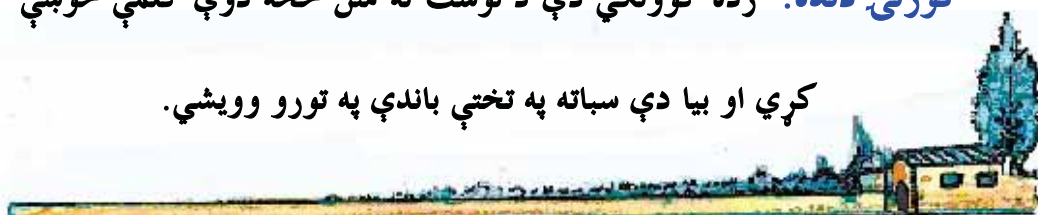
په ورکړل شویو کلمو کې هغه کلمه چې په متن کې دوه ځلې راغلې وي

په تشو ځایونو کې ولیکئ.

_____	۴	_____	۱
_____	۵	_____	۲
_____	۶	_____	۳

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د لوست له متن څخه دوې کلمې خوښې

کړي او بیا دې سباته په تختې باندې په تورو وويشي.

ننه ويشتم لوست لمر

موخه: چې زده کوو کي د لمر د گټو په ارزښت وپوهیږي. او د لمر شعر سم ولولي او وېي لیکي.

پوښتنې:

د لمر د گټو په هکله څه پوهیږئ؟

۱

لمر له کوم خواڅخه راځي او کوم خواته لويږي؟

۲

مونږ لمر ته ولې اړتيا لرو؟

۳

زه ځلانده لمر یمه

ښکلی منور یمه
***

ساره لرې کومه

تودوخه راولمه
***

تیارې پسې رڼا یمه

ملگری د هر چا یمه
***

ګلان راته خندا کوي

ناڅي اوموسکا کوي

زه د ژوند خبریمه

ښکلی منور یمه

ارواښاد محمد عثمان نژند

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې له تورو څخه کلمې جوړې کړي.

____	٤	ت + و + د + و + خ + ه =	____	١	خ + ل + ا + ن + د + ه =
____	٥	ر + ن + ا =	____	٢	ب + ک + ل + ی =
____	٦	م + و + س + ک + ا =	____	٣	س + ا + ر + ه =

زده کوونکي دې په شعر کې داسې کلمې پیدا کړي چې له یو وار څخه

زیاته راغلې وي.

١   ٢   ٣   ٤   ٥

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (ښکلي ، ځلانده ، لمر) کلمې په تورو

وېشي.

دیرشم لوست د وخت ارزښت

موخه: د وخت پېژندل، په ارزښت پوهېدل، د وخت نه په سمه توګه ګټه اخیستل او د متن

لوستل اولیکل دي.

پوښتنې:

- ١ کله چې په کور کې یاست څه کوئ؟
- ٢ آیا د خپلو کارونو د سرته رسولو له پاره له مهال وېش څخه ګټه اخلي؟
- ٣ تاسې د وخت څخه څه ډول ګټه اخلي؟

ما د ورځنېو کارونو د سرته رسولو له پاره په کور کې مهال وېش جوړ کړی دی. چې د هغه له مخې خپلې دندې لکه: د درسونو لوستل او د کورنۍ دنده چې ښاغلی ښوونکی یې موږ ته راسپاري په منظمه توګه سرته رسوم. همداراز د کور په چارو کې هم برخه اخلم او له خپلې کورنۍ سره مرسته کوم. زه په ټاکلي وخت د تلویزیون خپرونې په مینه ګورم او له هغه څخه خوند اخلم. له هغه وروسته بیا له خپل ګاونډي ملګري سره لوبې هم کوم. زه له وخت څخه پوره ګټه اخلم. او خپل ارزښتناکه وخت خوشې نه تېروم. څوک چې خپل وخت خوشې تېروي په ژوند کې به له نورو وروسته وي.

ګرانو زده کوونکو! وخت لکه سره زر دی باید له وخت نه سمه ګټه واخلي. ترڅو د راتلونکي نېکمرغه ژوند خاوندان شی.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي ، هره ډله دې ځان ته یو مهال وېش

جوړ کړي او د خپل مهال وېش په هکله دې زده کوونکو ته

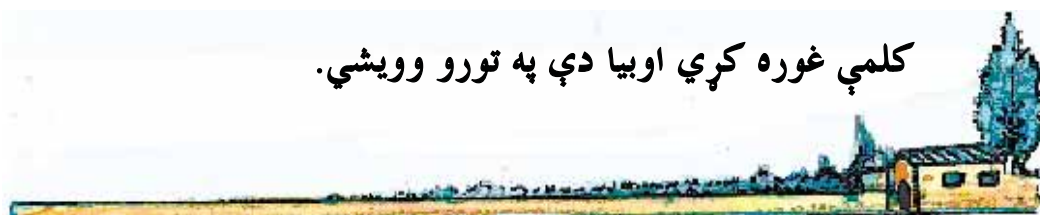
څرګندونې وکړي.

زده کوونکي دې د لاندنيو تورو څخه کلمې جوړې کړي.

① (ا+ر+ز+ب+ت) ② (م+ن+ظ+م+ه) ③ (ک+و+ر+ن+ی) [ ]

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د لوست د متن له مخې څو

کلمې غوره کړي او بیا دې په تورو وويشي.

يو دېرشم لوست

په ځنگله کې اور

موڅه: دکلمو لوستل، ليکل او زده کوونکي بايد په دې پوه شي چې پياوړې اراده له مونږ سره مرسته کوي چې په ستونزو باندې بريالي شو.

پوښتنې:

- ۱) په پورتنیو انځورونو کې څه شی وینی او هغوی څه کوي؟
- ۲) آیا کوم وخت له کومې ستونزې سره مخامخ شوي یاست؟
اوبیامو ستونزه څه ډول له منځه وړې ده.
- ۳) تاسې دستونزو د له منځه وړلو له پاره څه کولی شئ؟

په یوه ځنگله کې ډول، ډول ځناورو ژوند کاوه. یوه ورځ ځنگله اور واخیست. ټول ځناور په تېښته شول، خومیرپیانو د اور خواته ور ودانگل. پیل له یوه میري څخه وپوښتل چې تاسو نه تېښتئ؟ میري وویل: نه! موږ غواړو چې اور ووژنو، دمیري خبرو پیل په سوچ کې کړ، دنورو حیواناتو مخه یې ونيوله او ویې ویل: موږ باید اور مړ کړو! ټولو ورسره ومنله او له سیند څخه یې اوبه راوړې. او اوریې په ګډه مړ کړ. ټول له پیل نه خوښ شول. پیل ته یې سوغات برابر کړ او دهغه کورته یې یوږږ خو پیل سوغات ونه مانه او ویې ویل: دا سوغات دمیرپیانو حق دی.

ماخذ: په ځنگله کې اور، افغان نشراتي اداره (انا)

له هغې ورځې وروسته ټولو ځناورو مېرېانو ته درناوی پیل کړ. نوگرانو زده کوونکو! پیاوړې اراده له مونږ سره مرسته کوي چې پر ستونزو بريالي شو.

د لغتونومنا: سوچ- فکر ، پیاوړی - قوي او غښتلی ، ستونزې - مشکلات

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د لوست له مخې دې اته کلمې چې له دریو تورو څخه جوړې شوې وي په خپلو کتابچو کې ولیکي.

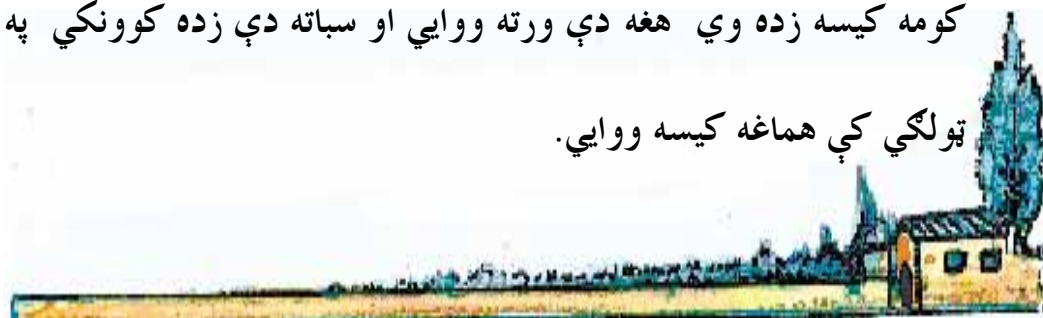
_____ ۴	_____ ۳	_____ ۲	_____ پیل ۱
_____ ۸	_____ ۷	_____ ۶	_____ ۵

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې ډاکېسه خپلو دوستانو او یا دکور

غړو ته وکړي او بیا دې له دوی څخه وغواړي چې که چېرې د هغوی

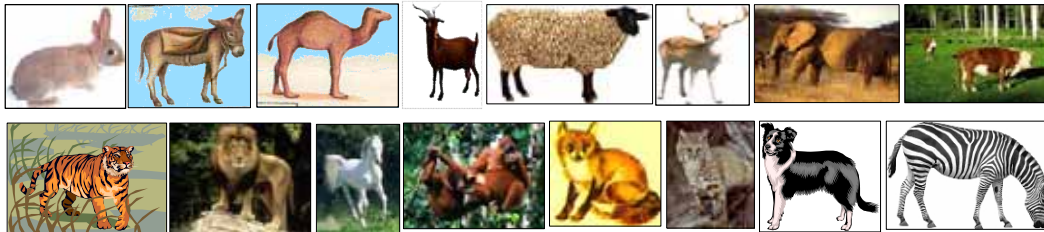
کومه کیسه زده وي هغه دې ورته ووايي او سباته دې زده کوونکي په

ټولګي کې هماغه کیسه ووايي.

دوه دېرشم لوست څاروي

موخه: د څارويو د نومونو پېژندل، لوستل، لیکل او د هغو په ګټو پوهېدل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنیو انځورونو کې کوم څاروي وینئ نومونه یې واخلئ؟
- ۲ له کورنیو څارويو څخه کومې ګټې اخلو؟

زموږ د هېواد خلک ډول، ډول څاروي ساتي لکه:
غواوې، مېښې، آسونه، مېرې، وزې، پسونه او نور.
دځینو څارويو له غوښو څخه د خوړلو له پاره ګټه
اخلي او له شیدو څخه یې مستې، کوچ، شپږمې، غوړي،
کرت، پنېر، او پوڅي جوړوي چې خوړل یې د بدن د
روغتیا له پاره ډېر ضروري دي.
دځینو څارويو له پوستکو څخه بوتونه، بکسونه او نور
شیان جوړیږي. له وړیو څخه یې غالی، تېر، لیمڅي، بنیانونه
او داسې نور شیان جوړوي.

د زده کوونکوفعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو کې د کورنیو څارویو د گټو په هکله خبرې وکړي.

زده کوونکي دې د شپږو کورنیو څارویو نومونه چې له انسانانو سره عادت شوي، ولیکي.

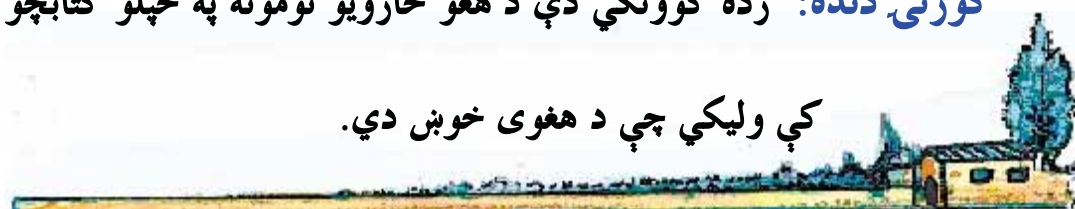
_____ ۴	_____ ۳	_____ ۲	_____ ۱
		_____ ۶	_____ ۵

زده کوونکي دې په وړو ډلو کې رسمونه له نومونو سره یوځای دکرښې په واسطې سره ونښلوي

	آس	بیزو	
	اوبن	غوا	
	سوی	خر	
	پیل	غرڅه	
	ګیلډر	سپی	
	پرانګ	زمری	

کورنی دنده: زده کوونکي دې د هغو څارویو نومونه په خپلو کتابچو

کې ولیکي چې د هغوی خوښ دي.

درې دېرشم لوست

مېړه

موخه: د متن لوستل، لیکل په متن کې د متضادو کلمو پیژندل د مېړې د گټو په ارزښت پوهېدل

دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنۍ انځور کې کوم څاروی وینئ نوم یې واخلي؟
- ۲ تاسو مېړه پېژنئ مېړه څه ډول حیوان دی؟
- ۳ تاسو پوهیږئ چې له مېړې څخه کومې گټې اخیستل کیږي؟

مېړه له کورنیو څارویو څخه ده. زموږ خلک دغه څاروي په خپلو کورونو کې ساتي. د دغه څارویو روزنه دېرې گټې لري. له غوښو څخه یې دخوړلو له پاره گټه اخلو او له شیدو څخه یې کوچ، رش، پنېر، مستې، غوړي او کړت لاس ته راځي چې خوړل یې د بدن د روغتیا له پاره ډېره گټه لري. همدارنگه له وړیو څخه یې، غالی، تغرونه، او د اغوستلو توکي تر لاسه کیږي. له پوستکو څخه یې ډول ، ډول بوټونه، بکسونه، خولی او نور شيان جوړیږي.

د زده کوونکو فعالیت:

دهرې ډلې زده کوونکي دې د مېړو په باره کې د سترگو لیدلي حالونه بیان کړي.

زده کوونکي دې د مېړو له شیدو، غوښو، وړیو او پوستکي څخه دگټې اخیستلو

لارې دټولگي په منځکې ووايي.

زده کوونکي دې د لوست په متن کې درې داسې کلمې پیدا کړي چې په (غ)

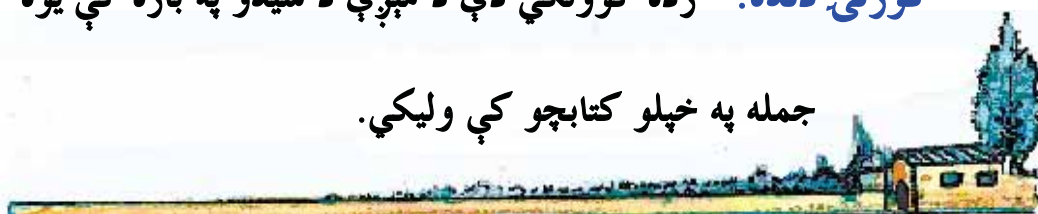
توری پیل شوی وي.

زده کوونکي دې د لاندې چوکاټ متضادې کلمې دکرښی په واسطه ونښلوي.

ډېرې	لږ
کتې	توان
روغتیا	ناروغي

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د مېړې د شیدو په باره کې یوه

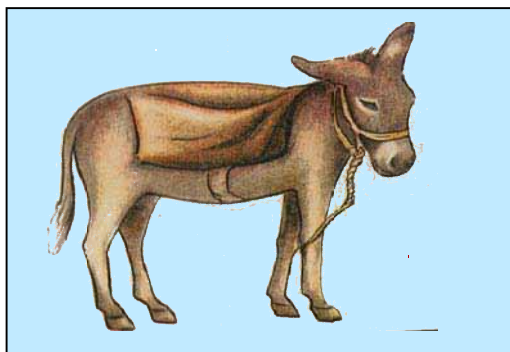
جمله په خپلو کتابچو کې ولیکي.

څلور دېرشم لوست

ټوکه

موخه: کیسه وپېژني د کیسې اوریدل، بیرته ویل، او د کیسې لیکل او لوستل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورته انځور کې څه شی وینئ؟
- ۲ که دچا کومه کیسه زده وي خپلو ټولګیوالوته دې ووايي؟
- ۳ تاسو ته په کور کې څوک کیسې کوي؟

د یوه سړي څر ورک شوی و. خلکو ورته د زړه ډاډ ورکاوه چې خیر دی مه خپه کیږه ته دې ژوندۍ وې. بل څر به پیدا کړې. سړي وویل: زه هم دغه شکر کومه چې زه نه وم پرې سپور. که زه چېرې په خره سپور وای، زه به هم ورک شوی وم. خلکو وځنډل. ده ورته وویل: زما څر ورک شوی دی او زه ورپسې خپه یم اوتاسې خاندئ. دا خو انصاف نه دی.

ماخذ: افغان اساسي قابلیتونه د پښتوله پاره د زده کړې لازمي مواد.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په وړو ډلو کې له خره څخه د کار اخیستلو مثالونه

پیدا کړي.

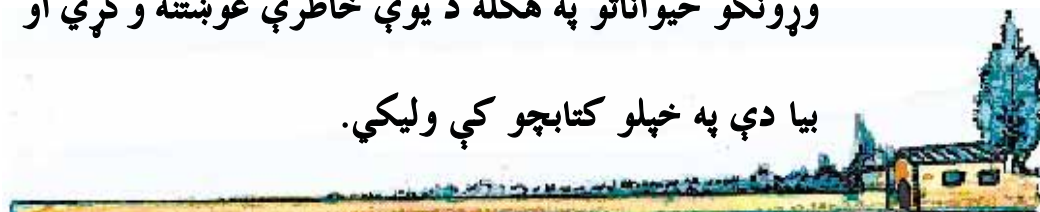
بیا دې د دې مثالونو څخه لنډې کیسې جوړې کړي لکه: خربار وړي،

زده کوونکي دې داسې څلور کلمې پیدا کړي چې د(خ) توری ولري.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د خپلو کورنیو له غړو څخه د بار

وړونکو حیواناتو په هکله د یوې خاطرې غوښتنه وکړي او

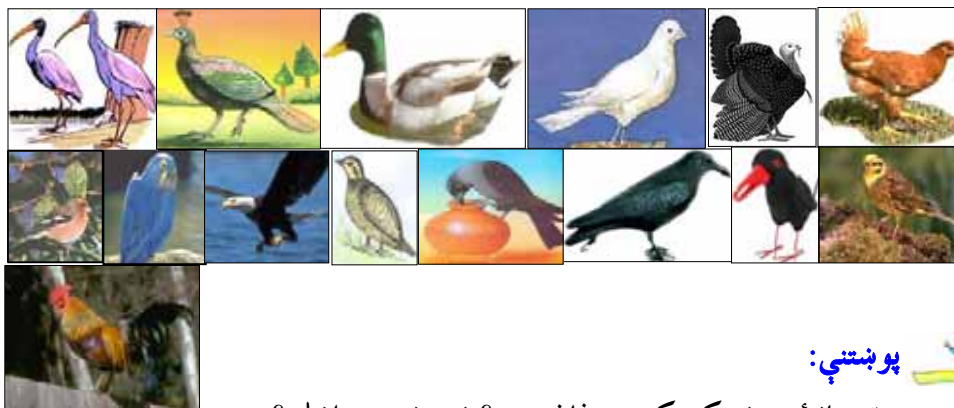
بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

پنځه دېرشم لوست

الوتونکي مرغان

موخه: د مرغانو پېژندل، د مرغانو ژوند او ګټې، او د مرغانو د نومونو لیکل او لوستل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنی انځورونو کې کوم مرغان وینئ؟ نومونه یې واخلئ؟
- ۲ آیا تاسې هم په خپلو کورونو کې مرغان ساتئ؟ که بې ساتئ کوم مرغان؟
- ۳ تاسې پېژنئ چې لامبو وهلې شي؟

زموږ په هېواد کې ډول ، ډول الوتونکي مرغان لکه:
 لک، لک، زانې، زرکې، سیسې، هیلې، چرګان، بتې، خلتومي
 چرګ (پیل مرغ)، بانبه، کارغه، چنچنې او داسې نور پیدا کيږي
 چې ځینې یې په غرونو کې اوسیږي او ځینې نور بیا په ځنګلونو
 کې ژوند کوي. زموږ خلک ځینې الوتونکي مرغان په خپلو
 کورونو کې هم ساتي او د هغو په روزنه بوخت وي.
 او د ځینو مرغانو له هګیو او غوښو څخه ګټه اخلي. نو ځکه
 د زیاتې پاملرنې وړ دي.

د زده کورنکو فعالیت:

د زده کورنکي دې د کورنيو چرگانو د ګټو په باره کې له يو بل سره خبرې وکړي.
په ډلو کې انځورونو له مناسبو نومونو سره په کرښو ونښلوي.

ډينګ

طوطي

کارغه

بابنه

کوټره

زرکه

خلتومي چرک (پيل مرغ

هيلي

گل سر

طاوس

د څلورو کورنيو مرغانو، نومونه وليکئ:

_____ ١ _____ ٢ _____ ٣ _____ ٤

کورنی دنده: د دریو سارایي الوتونکو مرغانو نومونه، په خپلو کتابچو کې وليکئ.

شېر دېرشم لوست

سوی

موخه: د سوبې د متن سم لوستل، لیکل او د سوبې پیژندل دي.

- ۱ په پورتنی انځور کې کوم ژوي وینئ؟
- ۲ د سوبې غوږونه دکوم حیوان په څېر دي؟
- ۳ آیا پوهیږئ چې دغه ژوي څه شیان خوري؟

د سوی شکل ته پام وکړئ ، هغه د یوه بوتې لاندې ناسته ده. وگوره د هغه د پوستکي رنگ، د وچو پاڼو او ښاخونو د رنگ په څېر دی.

هغه پوه شوی ده، چې یو ژوی غواړي دی ښکار کړي هغه په ځفاسته راغلی او دیوه بوتې لاندې پټه ده، ترڅو دی ونه ویني د هغه غوږونه اوږده دي. سوی د بوټو بېخونه او شنه واښه خوري. هغه د ونو په بېخونو او دځمکو په سوږو کې ځان ته کور جوړوي. ځینې کورنۍ یې په خپلو کورونو کې هم ساتي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د لوست له متن څخه درې کلمې پیدا کړي چې د

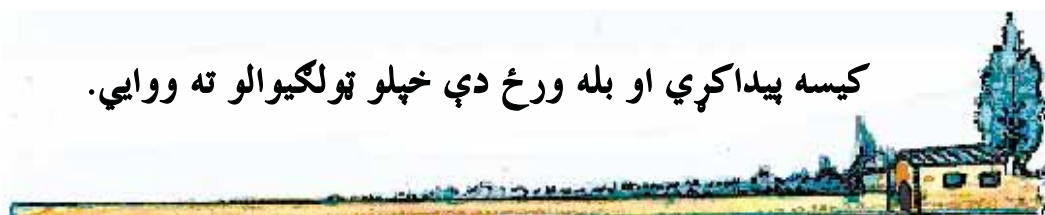
(و) توری یې په پیل، مینځ او پای کې راغلی وي. دا کلمې دې بیا

په خپلو کتابچو کې ولیکي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د سوی په باب یوه

کیسه پیدا کړي او بله ورځ دې خپلو ټولګیوالو ته ووايي.

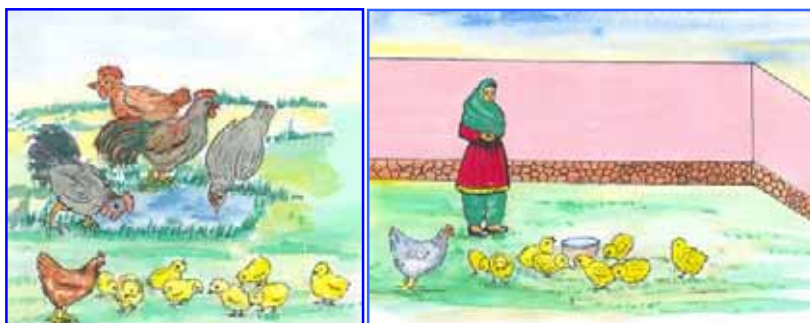

اووه دېرشم لوست

کورني چرګان

موخه: دکورنيو چرګانو پېژندل، د هغو روزنه او ګټې او د هغو د نومونو ليکل او لوستل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتي انځورونو کې څه شی وینئ؟
- ۲ ویلای شی چې له کورنيو چرګانو څخه کومې ګټې اخیستل کېږي؟
- ۳ آیا تاسې په خپلو کورونو کې چرګان ساتئ؟ که بې ساتئ د هغو څه ډول پالنه کوئ؟

زموږ خلک په خپلو کورونو کې چرګان ساتي او د هغو روزنه کوي. له کورنيو چرګانو څخه هګۍ تر لاسه کوي او هم بې له غوښو څخه ګټه اخلي.

ځینې خلک بیا د چرګانو د روزنې له پاره فارم جوړوي. چرګان په فارم کې ښه روزل کېږي، او ډېره ګټه ترې لاس ته راځي. باید پام وشي چې دکورنيو چرګانو د استوګنې ځای پاک وساتل شي، خواړه او اوبه یې هم پاک وي ترڅو ناروغه نه شي.

د لغتونو معنا: فارم – د چرګانو د روزلو ځای، استوګنې – د اوسېدو ځای

د زده کوونکو فعالیت:

ګرانو زده کوونکو! له چوکاټ څخه متضادې کلمې پیدا کړئ او په

لیکه یې ونښلوئ.

خرڅ کړي	ښه ۲
بد	ډېر ۲
لږ	کټه ۳
زیان	واخلي ۴

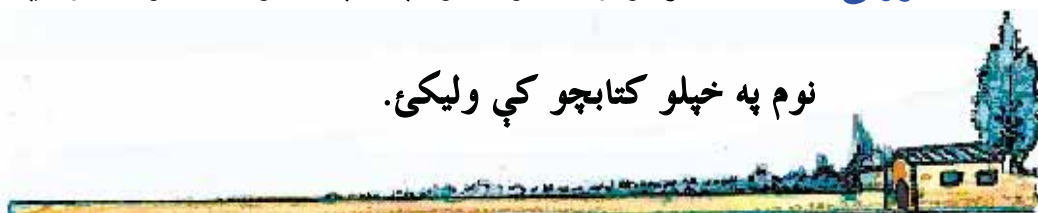
له متن څخه څلور کلمې د کرښو په تشوځایو کې ولیکئ چې په (و) ختم

شوي وي په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

_____ ۱ _____ ۲ _____ ۳ _____ ۴

کورنۍ دنده: ګرانو زده کوونکو! په خپله خوښه د یوه څاروي

نوم په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

اته دېرشم لوست

د شاتو مچۍ

موخه: زده کوونکي باید د شاتو مچۍ وپېژني او د هغو په کتو او ارزښت پوه شي او هم د دې لوست د متن لیکل او لوستل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنۍ انځور کې څه شی وینئ؟
- ۲ تاسو کله د شاتو مچۍ لیدلې ده؟ هغه څه ډول مچۍ ده؟
- ۳ د شاتو مچۍ څخه څه شی لاس ته راځي؟
- ۴ د شاتو مچۍ چېرې ژوند کوي؟

د شاتو مچۍ

داروده ستالکۍ

خوږه ده ستا کوډۍ

ښایسته دې کورنۍ

ټولنه دې کمۍ

کارگره ښایستګۍ

یووالي کې خواږه

بېلوالۍ کې ترخه

ارواښاد روغمن

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې دلاندې کلمو متضاد شکل له چوکاټ څخه پیدا او

د کلمو ترڅنګه دې ولیکي

بدرنگه
بېلوالی
تریخ

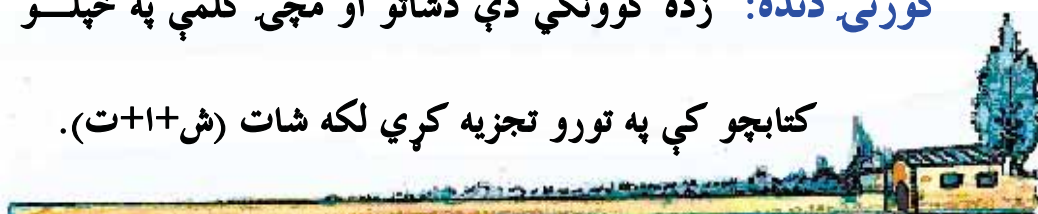
یووالی _____

خوږه _____

ښایسته _____

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د شاتو او مچۍ کلمې په خپلو

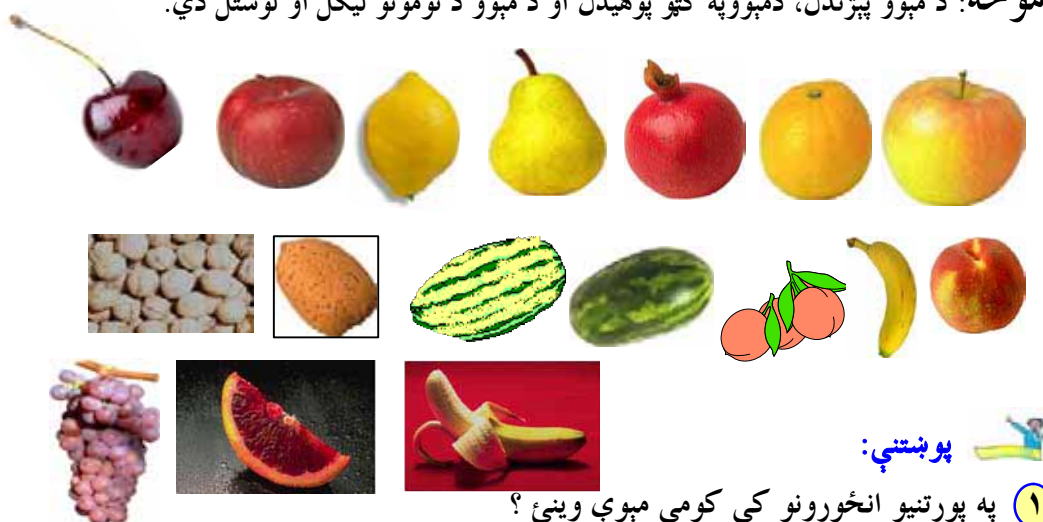
کتابچو کې په تورو تجزیه کړي لکه شات (ش+ا+ت).

نهه دېرشم لوست

مېوې او د هغو ګټې

موخه: د مېوو پېژندل، دمېوو په ګټو پوهېدل او د مېوو د نومونو لیکل او لوستل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنیو انځورونو کې کومې مېوې وینئ؟
- ۲ تاسې څو ډوله مېوې پېژنئ نومونه یې واخلئ؟
- ۳ تاسې په خپل کور کې څه ډول مېوه لرونکي ونې لرئ؟
- ۴ ویلای شئ چې کومې مېوې وچیرې؟ نومونه یې واخلئ؟

زموږ هېواد قسم، قسم مېوې لري. لکه: انګور، منې، ناک، شفتالو، زرد آلو، آلبالو، ګېلاس، بهي، خټکي، هندوانې، انځر، بادام، انار او داسې نور.

مېوې باید له خوړلو نه مخکې په پاکو اوبو ومینځل شي او بیا وخوړل شي دناپاکو مېوو خوړل ناروغي پیداکوي. دپاکو مېوو خوړل روغتیا ته ډېره ګټه لري او دانسان بدن غښتلی کوي، موږ باید دمېوه لرونکو ونو ښاخونه مات نه کړو. او دخدای تعالی د دغه لوی نعمت په ارزښت پوه شو.

لغتونو، معنا: قسم قسم - ډول ډول - غښتلی - قوي

د زده کوونکو فعالیت:

د زده کوونکي دې د تازه مېوو نومونه واخلې او د هغو رنگونه دې

ووايي.

هره مېوه چې په رسمو کې وینئ نوم یې په خپلو کتابچو کې ولیکئ

لاندې مثال وگورئ:

زردآلو

په چوکاټ کې نامکملې کلمې د لیکې په وسیله له تورو سره ونښلوئ

چې بشپړې شي.

نږه	آ
ک	ز
نگور	هـ
ندوانه	ا
الو	نا
ردالو	مـ

زده کوونکي دې دمتن له مخې ددریو مېوو نومونه پیدا کړي چې په پای

یا مینځ کې یې د (و) توری وي.

زده کوونکي دې د چوکاټ له مخې دکلمو ضد پیدا کړي او بیادې

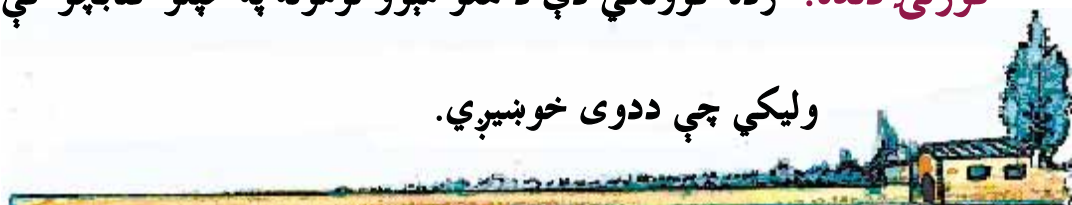
دکلموترڅنگه ولیکي.

زیانمن
لنده
لږ

۱ ډېر
۲ ځنډور
۳ وچه

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د هغو مېوو نومونه په خپلو کتابچو کې

ولیکي چې ددوی خوښېږي.

خلو پښتم لوست

انگور

موخه: دانگورو د ډولونو پېژندل، د انگورو دکتو په هکله معلومات ورکول، د متن لوستل او لیکل دي..

پوښتنې:

- ۱ په پورتنیو انځورونو کې کومې مېوې وینئ؟
- ۲ ممیز پېژنئ له کومې مېوې څخه لاس ته راځي؟

انگور ډېره خوږه مېوه ده. زموږ په هېواد کې د انگورو باغونه ډېر دي. زموږ خلک د انگورو پالنه کوي او خپلې اړتیاوې له دغې مېوې څخه پوره کوي. دغه مېوه دوه ډوله بوتې لري یو اوږد چې هغه چپله کیږي او بل لنډ بوتې دي. له انگورو څخه دوه ډوله ممیز هم لاس ته راځي یو یې شنه او بل یې سره ممیز دي.

د اومو انگورو خوړل روغتيا ته زيان رسوي. انگور بايد له خوړلو څخه مخکې په پاکو اوبو پرې مينځل شي او بيا وخورل شي. د پخو انگورو خوړل بدن ته ډېره ګټه لري.

د لغتونو معنا: اومه - خام ، زيان - ضرر

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو کې لاندې کلمې په تورو ووېشي.

خوړه   انگور   باغونه   ممیز   اومه

په چوکاټ کې متضادې کلمې د لیک په واسطه ونښلوئ.

خواره	روغ
ګټور	ترخه
ډېر	بې ګټې
ناجوړه	لږ

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (روغتيا، پرې مينځل) کلمې

په تورو ووېشي.

يو خلو پښتم لوست

سابه

موخه: د سبو پېژندل، له هغو څخه په سمه توګه ګټه اخيستل او د سبو د نومونو ليکل او لوستل

دي.

پوښتنې:

۱) په پورتنیو انځورونو کې کوم سابه وینئ؟ نومونه یې واخلئ

۲) سابه څوک کړي؟

۳) کوم سابه خام او کوم سابه پاخه خوړل کېږي؟

سابه لکه: ګازرې، کاهو، وږې او اوږدې مولي، پالک، شنه مرچ، ګندنه، ټیپر، کچالو (پټاټې)، شنه پیاز، سره رومي، تور بانجان لېرو، (بینلۍ) او داسې نور دي. سابه زموږ بدن ته غذايي مواد برابروي. او زموږ بدن ته ډېره ګټه رسوي.

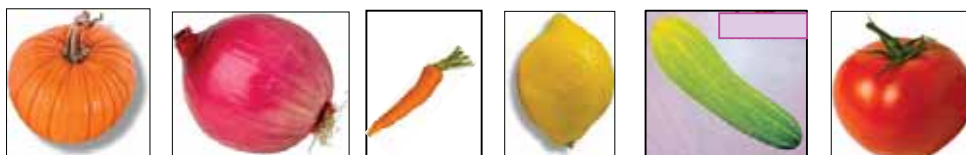
همدا راز د سبو په خوړلو کې باید ډېر پام وکړو چې مخکې له خوړلو څخه په پاکو اوبو ښه ومینځل شي او بیا وڅوړل شي ترڅو ناروغه نه شو. ځینې سابه اومه او ځینې هم پاخه خوړل کېږي.

د زده کوونک فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي، بیا دې دخامو سبو د گټو او د مینځلو په لارو چارو ځانونه پوه کړي وروسته دې له هرې ډلې یو تن خپل نظریات د ټولگي په مخ کې وړاندې کړي.

دلاندې سابو نومونه د انځورونو له مخې په خپلو کتابچو کې ولیکئ.

دڅلورو سابو نومونه واخلئ چې هم خام اوهم پاخه خوړل کيږي:

_____ ① _____ ② _____ ③ _____ ④

زده کوونکي دې درې کلمې په متن کې پیدا کړي او په کتابچو کې دې ولیکي چې د(پ) په توري پیل شي.

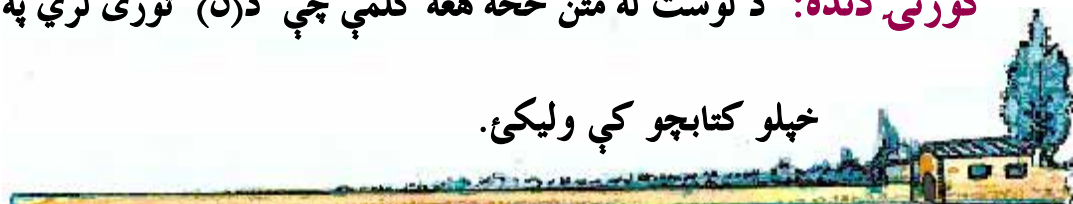
_____ ① _____ ② _____ ③

د سبو نومونه د هغو د رنگونو سره په لیکه ونښلوئ.

رومي بانجان	شين
ليمو	سور
بادرنگ	زېږ
توربانجان	نارنجي
کدو	بانجاني رنگ

کورنی دنده: د لوست له متن څخه هغه کلمې چې د(ن) توری لري په

خپلو کتابچو کې وليکئ.

دوه څلوېښتم لوست

د مور احترام

موږ څه چې زده کوونکي د مور حقونه وپېژني! د مور د حقونو ادا کول او د دې متن سم لوستل او لیکل دی.

پوښتنې:

- ۱ پوهیږئ چې ستاسو مور پر تاسو کوم حقونه لري؟
- ۲ تاسې دخپلې مور د خدمت په هکله خبرې کولی شئ؟
- ۳ تاسې خپلې مور ته څه ډول درناوی او احترام کوئ؟

مور زه په خپله غېږ کې روزلی يم، اوله ماسره يې ډېر تکليفونه ليدلي دي. پر ما ډېره مهربانه ده، د ښوونځي له تگ څخه مخکې ما ته د سبا نارۍ تياروي. زه دخپلې مور او دکورنۍ له نورو غړيو سره د سبا نارۍ خورم، او بيا ښوونځي ته ځم. کله، کله ماته خوږې، خوږې، کيسې هم کوي چې په ډېره مينه يې اورم اوله هغې څخه خوشحاله کيږم. زه دخپلې مور ډېر درناوی کوم کله چې لوی شوم د هغې خدمت به هېڅکله هېر نه کړم.

د لغتونو معنا: احترام – قدر. تکليفونه – ستونزې، خدمت – چوپړ

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د لوست په متن کې داسې کلمې په نښه کړي چې

د(م) توری په پیل، منځ او پای کې راغلی وي او بیا دې هغه کلمې

په خپلو کتابچو کې ولیکي.

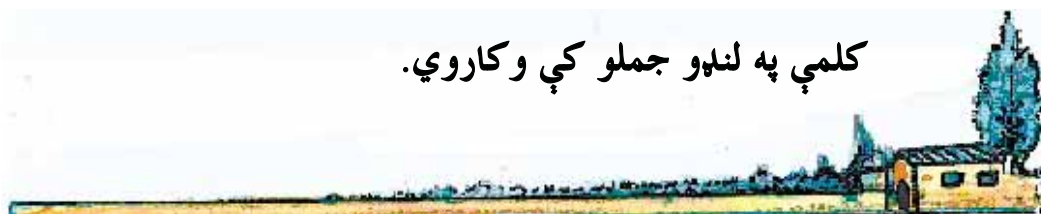
زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او له یو بل سره دې دمور په

هکله خبرې وکړي او بیادې دهرې ډلې یو زده کوونکی دټولگي

منځ ته راشي او دمور په هکله دې خبرې وکړي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (مور، سباناري، کیسې)

کلمې په لنډو جملو کې وکاروي.

درې څلوېښتم لوست

له وړو سره ټوکې کول

موخه: دکلمو لوستل ، لیکل او د ټوکو له ویلو سره د زده کونکو مینه پیدا کول دي.

پوښتنې:

- ۱ آیا ستاسو کومه ټوکه زده ده که مو زده وي هغه ټوکه ووايي؟
- ۲ آیا ستاسو ته په کور کې څوک ټوکې وايي؟

یوه ماشوم په منگي کې خپل ځان ولید، نو سړي ورته
وخوځاوه، هغه هم په منگي کې سر ورته وخوځاوه، ماشوم
پلار ته غږ وکړ، بابا په منگي کې څوک دی او ماته خپل سر
ښوروي.

پلار یې چې راغی او په منگي کې یې خپل ځان ولید،
نومنگی یې پورته کړ او په ځمکه یې وویشت چې په دا غټه تنه
له وړو سره ټوکې کوي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او یو بل سره دې ټوکې ووايي.

اوبیادې دهرې ډلې یوتن راشي او خپلو ټولگیوالو ته دې یوه ټوکه

ووايي.

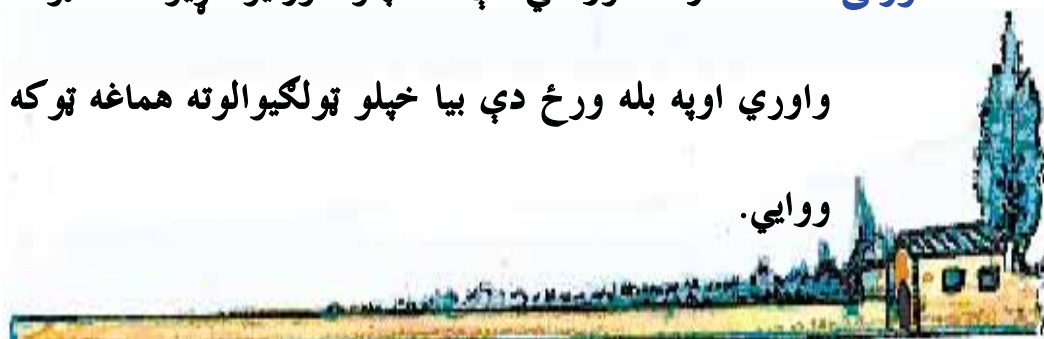
زده کوونکي دې دلوست له متن څخه څو کلمې وټاکي چې د(م) په

توري پیل شوې وي.

کورنی دنده: زده کوونکي دې له خپلو کورنیو غړیو څخه ټوکه

واوري او په بله ورځ دې بیا خپلو ټولگیوالو ته هماغه ټوکه

ووايي.

خلور خلو پښتم لوست

د پلار حقونه

موخه: چې زده کوونکي د پلار حقونه وپېژني، د پلار حقونه ادا کړي. دا متن سم ولولي او ویی

لیکي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنی انځور کې څه وینی؟
- ۲ تاسې د خپل پلار د خدمت په هکله خبرې کولی شئ؟
- ۳ تاسې خپل پلار ته څه ډول درناوی کوئ؟
- ۴ پوهیږئ چې ستاسو پلار پر تاسو باندې کوم حقونه لري؟

پلار د کور مشر دی. پلار دخپلو ماشومانو روزنې ته پاملرنه کوي، او زیار باسي چې د ماشومانو ژوند یې ښه وي، پلار خپلو ماشومانو ته خواږه او کالي برابروي.

نو پلار پر موږ ډېر حقونه لري. موږ باید دخپل پلار خبرې ومنو، په کارونو کې ورسره مرسته وکړو او دهغه درناوی وکړو، چې له موږ څخه خوشحاله وي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د لاندې کلمو معنا پیدا او ذکرېښې په واسطه وښلوي.

روزنه	احترام
زیار	کومک
ماشومان	اولادونه
مرسته	کوښښ
درناوی	پالنه

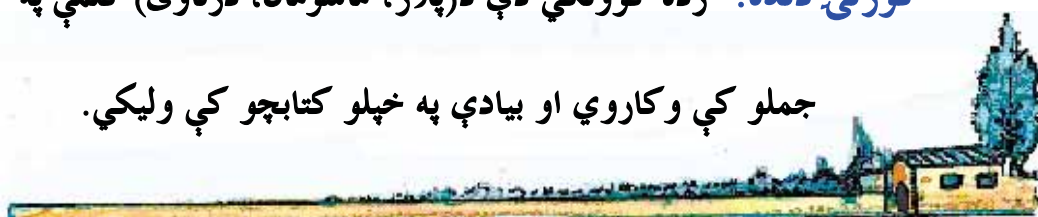
زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او دپلار دحقونو په هکله دې له

یوبل سره خبرې وکړي او بیادې دهرې ډلې یوتن دټولگي مخې ته

راشي او دپلار دحقونو په هکله دې نوروته خبرې وکړي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د(پلار، ماشومان، درناوی) کلمې په

جملو کې وکاروي او بیادې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

پنځه څلوېښتم لوست

نظم؟

پلاره

موخه: د نظم پېژندل دي، دنظم اونثر توپير كول له نظم ويلو سره مينه درلودل دنظم لوستل او دنظم ليكل دي.

پوښتنې:

۱. که ستاسو کوم نظم يا شعر زده وي نورو ټولگيوالو ته يې په خپله ژبه ووايي؟
۲. زموږ دلاندې نظم عنوان څه شى دى؟
۳. په پورتنى انځور کې څه شى ويني؟

شپه او ورځ لگيا په کار يې
يې ډوډۍ پسې روان ته
يا په فکر دلباس يې
جوړوې موږ لره کور ته
مهربان ته زما پلار يې
په سترپانه يې دځان ته
تل تر تله په وسواس يې
دراحت مويې غمخور ته

په تعليم کې مو بېدار يې
مهربان ته زما پلار يې

ارواښاد محمد عثمان نژد

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې دشعر هم وزنه کلمې په نښه کړي اوبیادې په خپلو

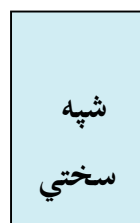

کتابچو کې ولیکي.

زده کوونکي دې د لاندې کلمو متضاد شکل له چوکاټ څخه پیدا او

دکلمو ترڅنګه ولیکي.

ورځ

_____ راحت

_____ شپه

_____ ورځ

زده کوونکي دې په وړو ډلو ووېشل شي اود پلار په هکله دې یو له بل

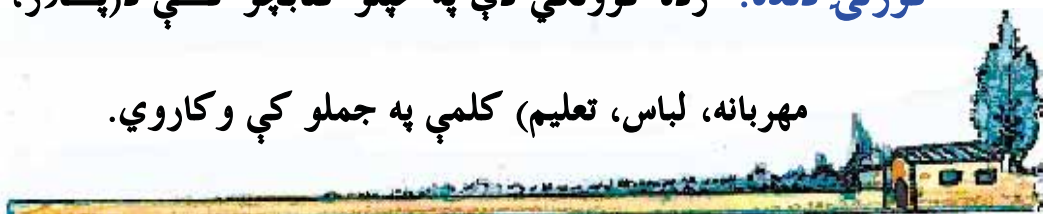

سره خبرې وکړي اوبیا دې د هرې ډلې یوزده کوونکی دټولګي مخې

ته راوغوښتل شي او د پلار په هکله دې خبرې وکړي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د(پلار،

مهربانه، لباس، تعلیم) کلمې په جملو کې وکاروي.

شپږ څلوېښتم لوست

د ماشوم څنگه درناوی وکړو؟

موخه: د دغه متن لوستل، لیکل او ماشومانو ته د سپکوسپورو خبرو نه ویل او د هغوی مشورته درناوی کول دي.

پوښتنې:

- ۱ آیا تاسې په کور کې د کور په چارو کې برخه اخلي؟
- ۲ مور او پلار له تاسو سره په کومو کارونو کې مشوره کوي؟

ماشوم ته باید سپکې سپورې خبرې ونه شي (لکه: بې عقله، بې مغزه، جاهله، ناپوهه، خړه، شوتې) او هم بې ځایه نیوکې پرې ونکړو، لکه: ډوډۍ خوړل دې هېڅ نه دي زده. په داسې حال کې چې (د ماشوم زده وي) د ماشوم خبرو ته باید په درناوي غوږ ونیسو، پوښتنو ته یې په ورین تندي ځواب ورکړو او د کور په چارو کې ترې نظر وغواړو د بېلګې په توګه: نن شپه مېلمانه لرو تاسې ووايي چې د مېلمنو له پاره څه شی پاڅه کړو.

دلغتونو معنا: جاهل – ناپوه، ورین تندي – خلاص تندي، نیوکې – انتقاد

دزده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې دلوست دمتن هغه کلمې چې د(هـ) توری یې په

پیل، منځ او پای کې راغلی وي په نښه او په خپلو کتابچو کې

ولیکي.

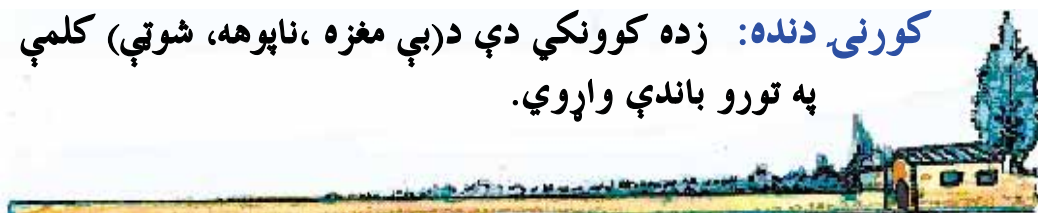

زده کوونکي دې دلوست دمتن د(درناوي - ماشوم - غوږ) کلمې

په جملو کې وکاروي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د(بې مغزه، ناپوهه، شوټې) کلمې

په تورو باندې واروي.

اووه خلوېښتم لوست

ګاونډی

موخه: زده کوونکي باید د ګاونډي په حقونو او دهغو په ارزښت پوه شي او د امتن سم ولولي او سم یې وليکي.

پوښتنې:

- ۱ ګاونډي چاته ویل کیږي؟
- ۲ تاسې دخپلو ګاونډیانو له ماشومانو سره څه ډول ناسته ولاړه کوئ؟
- ۳ ټول انسانان باید له یو بل سره څه وکړي؟

سلیم زموږ ګاونډی دی. موږ له هغوی سره ښه ناسته او ولاړه لرو. موږ یو له بل سره مرسته کوو، په غم او ښادی کې سره شریک یو. ټول ګاونډیان باید یوله بل سره ښه رویه وکړي. او په خپل منځ کې مینه ولري. په ښه ناسته او ولاړه کې د ګاونډیتوب حق پرځای کیږي.

ماخذ: افغان اساسي قابلیتونه ، د پښتوله پاره د زده کړې لازمي مواد.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې دلاندې کلمو تش ځایونه دچوکاټ په مناسبو او

سمو کلمو سره ډک کړي.

_____ ګاونډی

_____ بنادي

کامک   محابت   خوشحالي   همسایه

_____ مرسته

کومک   محبت   خوشهالي   حمسایه

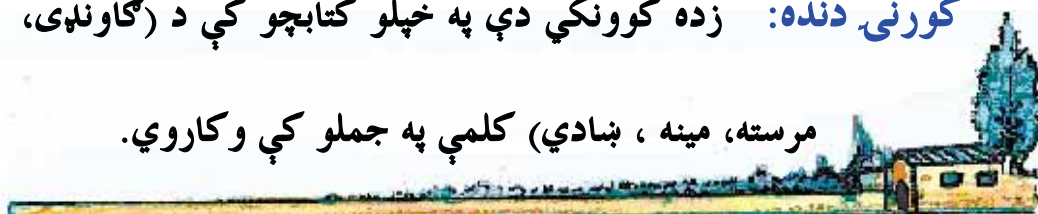
_____ مینه

زده کوونکي دې په ډلو وروېشل شي او له یو بل سره دې د ګاونډیو

د حقونو په هکله خبرې وکړي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د (ګاونډی،

مرسته، مینه، بنادي) کلمې په جملو کې وکاروي.

اته څلوېښتم لوست

د انسانانو درناوی

موخه: د دغه متن لوستل، لیکل او زده کوونکي باید په دې پوه کړل شي چې ټول انسانان د درناوي وړ دي.

پوښتنې:

- ۱ هغه خلک چې سپين ږيري او مشران دي دهغوی څه ډول درناوی کوي؟
- ۲ تاسې خپلې مور، پلار، وروڼو او خويندو ته درناوی کوي؟

ټول انسانان که ښځينه دي او که نارينه، که ځوانان دي او که ماشومان د درناوي وړ دي، ښه ماشومان او زده کوونکي همپشه د ټولو خلکو درناوی کوي. د مشرانو او سپين ږيرو په خبرو کې نه لوييږي.

ښه زده کوونکي د مشرانو خبرې مني. په لاره کې د مشرانو څخه منځکې نه ځي، هغه ماشومان او زده کوونکي چې د خپلې کورنۍ او خلکو درناوی په پام کې ساتي خلک له هغوی څخه تل خوشحاله وي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د لاندې کلمو مفرد شکل له چوکاټ څخه وټاکي

اود جمعي کلمو مخې ته دې هغه وليکي.

انسانان	_____	ماشومان	_____
خوانان	_____	مشران	_____

انسان ماشوم مشر خوان

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او له يو بل سره دې د مشرانو او

سپين ډيرو د درناوي په هکله خبرې وکړي او بيا دې د هرې ډلې

يو تن راشي او د مشرانو د درناوي په هکله دې نورو ټولگيوالوته

معلومات وړاندې کړي.

زده کوونکي دې د لوست له متن څخه داسې کلمې وټاکي چې د (ن)

توري دکلمې په پيل،منځ او پای کې راغلي وي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د(انسانان، احترام، خبرې،

خوشحاله) کلمې په خپلو کتابچو کې په تورو باندې

واړوي.

نهه څلوېښتم لوست د خبرو کولو ادب

موخه: زده کوونکي باید د خبرو کولو په اهمیت پوه شي او دا متن سم ولولي او سم یې وليکي.

پوښتنې:

- ۱ کله چې په مجلس کې یو څوک غږیږي تاسو ورته څه ډول غوږ نیسئ؟
- ۲ دنورو خبرو ته په سمه توګه غوږ نیول څه ګټه لري؟

د خبرو کولو په وخت کې باید د خبرو ادب وساتل شي. کله چې زموږ ملګری او یا یو څوک له موږ سره خبرې کوي. موږ باید د هغه خبرو ته غوږ ونیسو او په خبرو یې ځان پوه کړو. که چېرې څوک له موږ څخه پوښتنه کوي باید په خورا ادب سره د هغه پوښتنې ته ځواب ورکړو. باید د بل چاپه خبرو کې بې ځایه ورګډه نه شو. او تل د خبرو وار په پام کې وساتو.

د زده کوونکي فعالیت:

زده کوونکي دې د لوست په متن کې هغه کلمې چې د (ب) توري يې په پیل، منځ او پای کې راغلي وي په نښه کړي او بیا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

زده کوونکي دې د لاندې چوکاټ له تورو څخه د کرښې په واسطه

مناسبې کلمې جوړې کړي.

ت	خ
ی	وخ
ې	اد
بت	ملگر
ب	غو
برو	نو

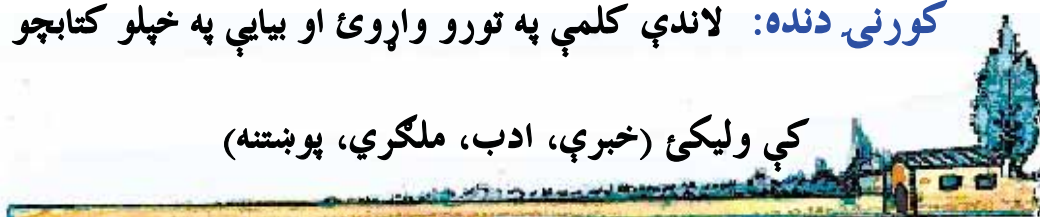
زده کوونکي دې په ډلو کې له یو بل سره د خبرو کولو د ادب په هکله

خبرې وکړې او بیا دې د هرې ډلې یو زده کوونکی د ټولګي منځ ته

راشي او د خبرو کولو د ادب په هکله دې نورو ته معلومات ورکړي.

کورنۍ دنده: لاندې کلمې په تورو واړوئ او بیایې په خپلو کتابچو

کې وليکئ (خبرې، ادب، ملګري، پوښتنه)

پنځوسم لوست

د سلام کولو ادب

موخه: چې زده کوونکي دسلام اچولو په ادب او د هغو په ګټو وپوهیږي او په عملي توګه یې اجرا کړي او د دې متن لوستل او لیکل دي.

پوښتنې:

- ۱ که پر لاره باندې مشران او یا سپین ږيري خلک ووينئ څه ورته وايي؟
- ۲ کله چې خپل پلار، مور او یا دکور بل غړی ووينئ ستاسو دنده ددوی په وړاندې څه ده؟

ښه زده کوونکي کله چې ټولګي ته ننوځي خپل ښوونکي او ټولګيوالو ته سلام کوي کله چې له ښوونځي څخه دکور په لورځي په کور کې خپلې مور، پلار، وروڼو او خویندو ته سلام اچوي، همداراز په لاره کې د سپین ږيرو، مشرانو او ګاونډيانو آداب هم په پام کې ساتي او هغوی ته سلام اچوي.

د زده کوونکو فعالیت:

له لاندې توروڅخه کلمې جوړې کړئ او بیا یې په تشو چوکاټونو کې ولیکئ.

م + ش + ر + ا + ن

ب + ا + د + ا

س + ل + ا + م

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او دسلام اچولو ادب په هکله

دې له یوبل سره خبرې وکړي او بیادې ښوونکي دهرې ډلې یو

زده کوونکي دټولگي مخې ته را وغواړي چې دسلام اچولو په

هکله خبرې وکړي.

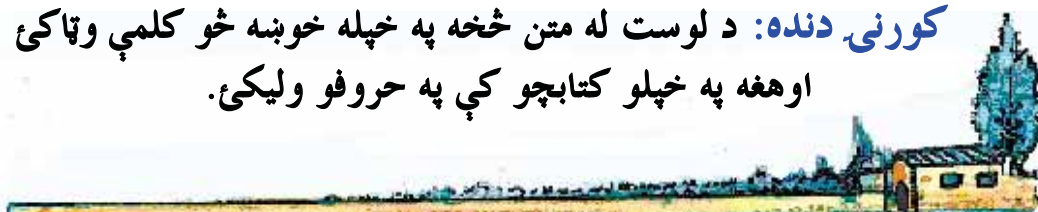
زده کوونکي دې د لوست په متن کې هغه کلمې په نښه کړي چې

د(م) توری یې په سر، منځ او پای کې راغلي وي بیا دې په خپلو

کتابچو کې ولیکي.

کورنۍ دنده: د لوست له متن څخه په خپله خوښه څو کلمې وټاکئ

او هغه په خپلو کتابچو کې په حروفو ولیکئ.

يو پنځوسم لوست

ډوډۍ

موخه: زده کوونکي بايد پوه شي چې لومړی غنم کرل کيږي او له غنمو څخه اوږه لاس ته راځي او بيا له اوږو څخه ډوډۍ پخپري او د ډوډۍ د لوست متن لوستل اولیکل دي.

پوښتنې:

۱ په پورتنی انځور کې څه شی وینی؟

۲ تاسو دغنمو دکرلو په هکله څه ویلای شئ؟

۳ له غنمو څخه څه شی لاس ته راځي؟

غنم چې شنه شي

لوی شي پاڅه شي

اوبيا اوږه شي

خميره بڼه شي

په تناره شي

ډوډۍ خواړه شي

خلک ماړه شي

کارلره جوړ شي

وړی چې موړ شي

ارواښاد روغنم

زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو کې له یو بل سره دغنمو دکرلو په هکله خبرې

وکړي اوبیادې دهرې ډلې یو زده کوونکی دټولګي منځې ته راشي

او غنمو دکرلو په هکله دې نوروته معلومات ورکړي.

زده کوونکي دې دلوست دمتن هم وزنه کلمې په نښه او په خپلو

کتابچو کې ولیکي. لکه شنه - پاخه

زده کوونکي دې له لاندې توروڅخه کلمې جوړې کړي او دچوکاټ

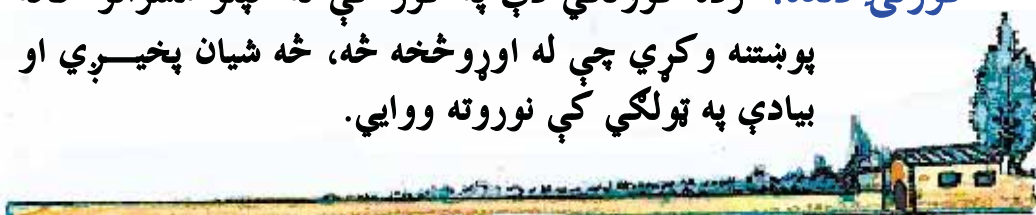
په تشو ځایونو کې دې ولیکي.

غ + ن + م   ۱ + و + پ + ه   ډ + و + ډ + ی   و + ډ + ی

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په کور کې له خپلو مشرانو څخه

پوښتنه وکړي چې له اوږوڅخه څه، څه شیان پخپلې او

بیادې په ټولګي کې نوروته ووايي.

دوه پنځوسم لوست

ناولې سابه

موخه: چې زده کونکي متن ولوستلی شي، ويې ليکي د چټلو او ناپاکو سبو د خوړلو په زیانونو باندې پوه شي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنۍ انځور کې څه شیان وینئ خبرې پرې وکړئ؟
- ۲ دناولو سبو خوړل سړي ته څه زیان رسوي؟
- ۳ تاسې ناولې سابه په څه شي مینځئ؟

یوه ورځ کاهو، گندنې ته وویل: چې ای گندنې! ځینې ماشومان زموږ خوړلو ته ډېر هوسیري او خوشحالي کوي. دوی زموږ په سموخوړو نه پوهېږي. نامینځلي مو د دسترخان په مخ ږدي او په خوړلومو لگیا کیږي.

خو کله چې ددوی په گډه باندې لږ درد راشي. سمدلاسه یې مور، پلار او کورنۍ وارخطا کیږي. نو زموږه سپارښتنه دغو نازولو ماشومانو ته دا ده مخکې له دې چې موږ په دسترخان خوړلو ته تیاروي په کار داده چې دوی لومړی پتاس اویا لږه مالگه په اوبوکې حل کړي او موږ پرې ومینځي. کله چې له میکروبونو څخه پاک شو بیا دخوړلو وړگرځو او په خوند، خوند د دې موږ وخوري. ترڅو دوی ناروغه نه شي.

زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او دناولو سبو دخورلو په هکله

دې له یوبل سره خبرې وکړي چې دناولوسبو خورل روغتیا ته زیان

لري.

زده کوونکي دې د لوست په متن کې هغه کلمې چې د(ر) توری یې په

سر، منځ او پای کې راغلی وي په خپلو کتابچو کې ولیکي.

له لاندې ورکړل شویو توروڅخه دې کلمې جوړې او په چوکاټ کې دې

ولیکي.

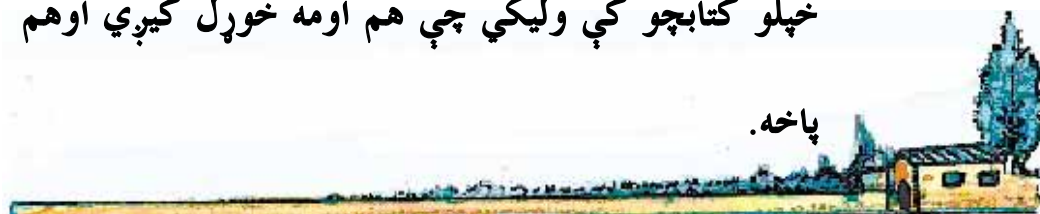
م + ی + ن + خ + ل + ی

س + ا + ب + ه

کورنی دنده: زده کوونکي دې په خپله خوښه د هغو سبو نومونه په

خپلو کتابچو کې ولیکي چې هم اومه خورل کیږي اوهم

پاخه.

درې پنځوسم لوست

روغ پاتې کېدل

موخه: د دې لوست موخه داده چې زده کوونکي د سالم بدن د پاتې کېدو په اړتیا او دهغه په ارزښت پوه شي او د متن لیکل اولوستل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورته انځورونو کې څه شيان وینئ خبرې پرې وکړئ؟
- ۲ تاسې څرنگه کولی شئ چې بدن مو سالم او روغ وي؟
- ۳ آیا تاسې پاک خواړه خورئ، پاکې اوبه څښئ او سپورت کوئ؟ خبرې پرې وکړئ.

د انسان د بدن دروغ پاتې کېدو له پاره مرستې ته اړتیا لري. ښه خواړه، د پاکو اوبو څښل، سپورت کول، اوبه وخت سره خوب کول بدن ته ګټه رسوي. په خوړو کې باید له هر ډول خوړو لکه: غوښې، سابه، نخودو، وریجو، مېوې او داسې نورو څخه ګټه واخیستل شي. ښه او مناسب خواړه دروغتیا له پاره ضروري دي.

د پاکو اوبو څښل د خوړو په هضمولو کې پوره مرسته کوي. سپورت کول د انسان د بدن هډوکي او غړي غښتلی کوي. هر انسان په یوه شپه او ورځ کې له ۷ څخه تر ۸ ساعتونو پورې خوب ته اړتیا لري، که غواړئ چې بدن مو روغ وي، نو پورتنۍ خبرې په پام کې وساتئ.

ماخذ: افغان اساسي قابلیتونه د پښتو له پاره د زده کړې لازمي مواد.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې دلوست له متن څخه هغه کلمې چې د(غ) توری یې په

سر، منځ او پای کې راغلی دي په خپلو کتابچو کې ولیکي.

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د روغ پاتې کیدو په هکله دې

له یوبل سره خبرې وکړي.

زده کوونکي دې دلاندې پوښتنې سم ځواب پیدا او په نښه کړي، کوم

شیان د بدن دروغ پاتې کېدو له پاره مرسته کوي؟

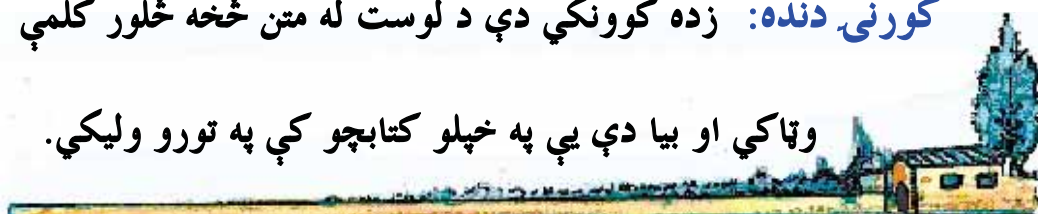
الف – ښه خواږه، دپاکو او بوڅښل، سپورت کول او خوب کول.

ب – ډېر خواږه خوړل

ج – خوب نه کول

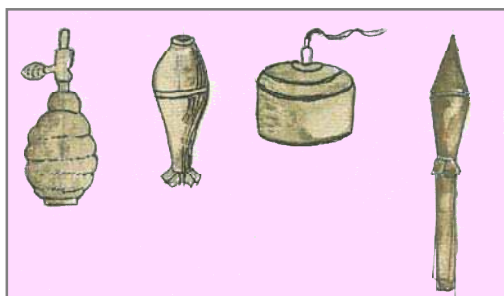
کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د لوست له متن څخه څلور کلمې

وټاکي او بیا دې یې په خپلو کتابچو کې په تورو ولیکي.

خلور پنخوسم لوست ماين څه شی دی؟

موخه: چې زده کونکي ماینونه وپېژني او دهغو له خطرونو څخه ځانونه وساتي.

پوښتنې:

۱ آیا تاسو ماینونه لیدلي دي؟ که مو لیدلي دي خبرې پرې وکړئ؟

۲ که چېرې تاسې له ماین سره مخامخ شئ څه کوئ؟

ماين يو ډېر خطرناک شی دی. انسانان او حیوانات له منځه وړي. ځینې ماینونه دقلم، ساعت، توپ، رادیو او نورو شیانو په څېر په لارو، سړکونو، پلونو او ویالو کې ځای پر ځای کېږي. باید لاس ورنه وړئ ځکه چې هغه چوي او سړی له منځه وړي. اویا مو ټپي کوي. هغه ځایونه چې په سره رنگ سره په نښه شوي دي تگ اوراتگ پرې مه کوئ.

زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې دلاندې پوښتنو سم ځواب پیدا او په نښه کړي.

۱- ماینونه په کومو ځایونو کې موندل کیږي؟

(الف) په سیندونو کې (ب) سړکونو کې (ج) په لارو، سړکونو، پلونو او ویالو کې

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او له یو بل سره دې دماين دخطرونو په

هکله خبرې وکړي. اوبیادې دهرې ډلې یو زده کوونکی دټولگي مخې ته

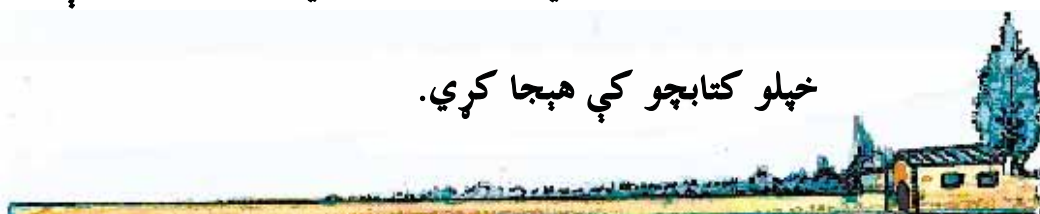
راشي اودماين دخطرونو په هکله دې خبرې وکړي.

زده کوونکي دې دلوست په متن کې داسې کلمې پیدا کړي چې د(م) توری یې

په سر، منځ او پای کې راغلی وي اوبیادې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (ماين، ټپي، خطرناک) کلمې په

خپلو کتابچو کې هېجا کړي.

پنځه پنځوسم لوست

روغتيا

موخه: چې زده کوونکي د پاکۍ په ارزښت او ګټو پوه شي او شعري ولولي او سم يې وليکي.

پوښتنې:

۱) پاکوالی څه ګټې لري؟

۲) که چېرې موږ خپل ځان پاک او سوتره ونه ساتو څه پېښېږي؟

۳) موږ څه وکړو چې ناروغه نه شو؟

پاک ساتم لاسونه مې
پاک ساتم غاښونه مې
پاکې جامې اغوندم
پاک ساتم بوټونه مې
پاک خواړه اوبه غواړم
پاک ساتم ځایونه مې
پاک مرغان ښایسته ښکاري
پاک ساتم مالونه مې
پاک ژوند کې خوشحاله یم
پاک دي ټول کارونه مې
ښکلې په پاکۍ یمه
گل دکورنۍ یمه

ارواښادروغمن

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې لاندې بې ترتیبه کلمې په ترتیب سره ولیکي.

مې، ساتم، پاک، لاسونه

زده کوونکي دې دلاندې کلمو معنا له چوکاټ څخه پیدا او ترڅنګ

دې ولیکي.

کالي
الوتونکي
ښایسته

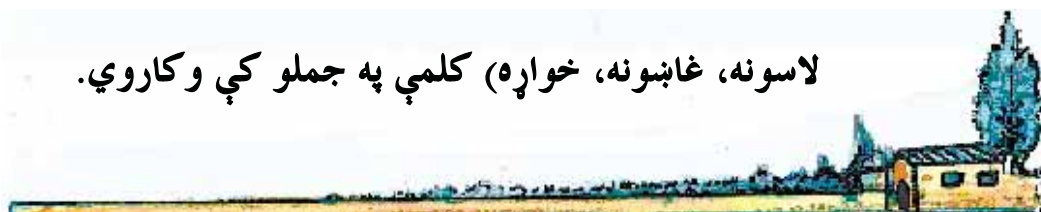
الف: جامې

ب: مرغان

ج: ښکلی

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپلو کتابچو کې د(روغتیا،

لاسونه، غاښونه، خواږه) کلمې په جملو کې وکاروي.

شپږ پنځوسم لوست واکسين کول

موخه: زده کوونکي بايد د واکسين د گټو په ارزښت پوه شي او هم د متن لوستل او ليکل زده کړي.

پوښتنې:

- ۱ آیا تاسو خپل ځانونه واکسين کړي دي؟ واکسين څه گټې لري؟
- ۲ واکسين سپری دڅه شي څخه ساتي؟
- ۳ تاسې پخپل کلي کې دواکسين کلينیک لرئ؟ او که لرئ خبرې وکړئ؟

واکسين کول ماشوم له يو شمېر ناروغيو څخه ساتي، هغه ماشومان چې واکسين شوي نه وي، ډېر امکان لري چې هغوی د موادو په کمښت يا معلوليت اخته شي، او يا مړه هم شي. د واکسين کول د ماشومانو له پاره ډېر ضرور دي.

د واکسينونو ټول ډولونه بايد د ماشوم د ژوندانه په لومړي کال کې ولگول شي. ميندې او پلرونه بايد کوښښ وکړي چې خپل ماشومان د واکسين کولو کلينیک ته بوځي او هغوی واکسين کړي.

د لغت معنا: معلوليت – عيجن

ماخذ: افغان اساسي قابليتونه پښتو له پاره د زده کړې لازمي مواد.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د واکسين کولو دگټو په

هکله دې خبرې وکړي او بيا دې هره ډله خپل نظريات نورو ته

ووايي.

په ورکړل شوي متن کې هغه کلمې پيدا کړئ چې د يو وار څخه زياتې

راغلي وي لکه: (واکسين)

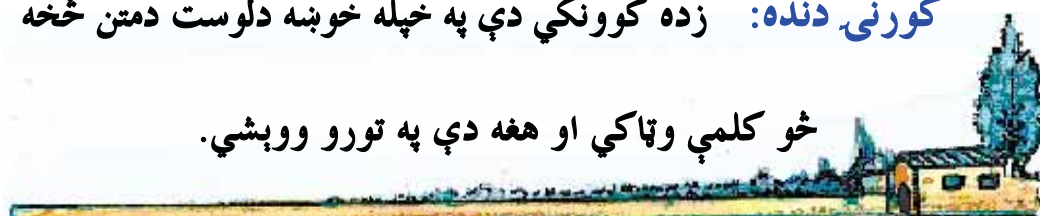

زده کوونکي دې د (واکسين، ماشومان، معلوليت، کلينیک) کلمې

په تورو ووېشي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپله خوښه دلوست دمتن څخه

څو کلمې وټاکي او هغه دې په تورو ووېشي.

اووه پنځوسم لوست د ځان پاکوالي

موخه: د دې لوست موخه د پاکوالي په هکله معلومات او د هغه څنګې دي او هم د متن لوستل اولیکل دي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنیو انځورونو کې څه وینئ خبرې پرې وکړئ؟
- ۲ که غواړو چې تل روغ واوسو نوڅه وکړو؟
- ۳ ولې ځان پاک ساتو؟
- ۴ که چېرې خپل پاکوالي ته پام ونه کړو څه پېښېږي؟

توریالی او محمود د دوهم ټولګي زده کوونکي دي. دوی ښه ملګري دي، تل له یوبل سره لوبې کوي، خپل درسونه یوځای لولي. یوه ورځ توریالی محمود ته وویل چې محموده! دځان دپاکوالي په هکله معلومات لرې؟ هغه ورته وویل: هو! پاکوالی دایمان یوه برخه ده، هرڅوک پاکوالي او روغوالي ته اړتیا لري. دخپل ځان دپاک ساتلو له پاره لازم دي چې بدن او کالي همیشه پاک وساتو. وروسته له تشناب تللوڅخه خپل لاسونه په صابون پاک پرې مینځو، باید پام وکړو چې له خوړوڅخه مخکې هم خپل لاسونه پرې مینځو

او بيا ډوډۍ وخورو، پاڅوالی زمونږ بدن تندرسته کوي او له ناروغيو څخه موژغوري.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او د ځان د پاڅوالي په هکله دې

یو بل سره خبرې وکړي بیا دې هره ډله خپل نظریات نورو ته واوروي.

زده کوونکي دې له ورکړل شوو تورو څخه مناسبې کلمې جوړې

کړي. (پ - ا - که - و - ا - ل - ی) (ا - ی - م - ا - ن)

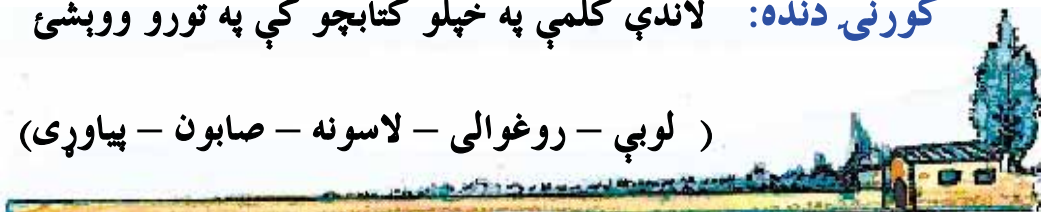
(ا - پ - ت - ی - ا)

زده کوونکي دې د لوست له متن څخه دوه توريږي او درې توريږي

کلمې په نښه کړي او بیا دې په خپلو کتابچو کې وليکي.

کورنۍ دنده: لاندې کلمې په خپلو کتابچو کې په تورو ووېشئ

(لوبې - روغوالی - لاسونه - صابون - پیاوړی)

اته پنخوسم لوست د مخدره موادو زیانونه

موخه: چې زده کوونکي د مخدره موادو په زیان او ضرر پوه شي او هم د متن لوستل او لیکل زده کړي.

پوښتنې:

- ۱ په پورتنی انځور کې څه وینئ خبرې پرې وکړئ؟
- ۲ سگرت، چرس، نسوار او نور نشه یي مواد ولې بد عملونه دي؟
- ۳ څوک چې سگرت، چرس او نسوار څکوي د هغو نه خلک ولې کرکه کوي؟

سگرت، چرس، نسوار څکول او د نورو نشه یي موادو کارول
ډېر ناوړه عملونه دي. لوی خدای (ج) د انسان په دغو ناوړو عملونو
نا راضه کیږي، دا عملونه روغتیا ته ډېر زیان رسوي.
د نشه یي سړي څخه هر څوک کرکه کوي. ناسته او ولاړه
ورسره نه کوي که وغواړو چې بدن مو روغ او رمت وي، نو په
کار دا ده چې سړی له دغو بدو عملونو څخه ځان وژغوري.

دزده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او له یو بل سره دې د مخدره

موادو نومونه او د زیانونو په هکله خبرې وکړي او بیا دې هره ډله

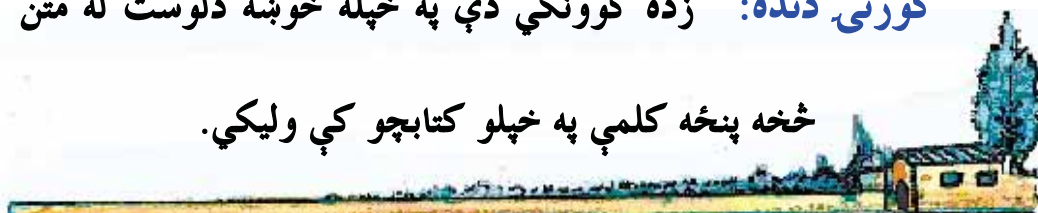
نظریات نورو ته واوروي.

زده کوونکي دې د لوست په متن کې اته داسې کلمې پیدا کړي چې

د (س) توری په کې راغلي وي او په خپلو کتابچو کې دې ولیکي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې په خپله خوښه د لوست له متن

څخه پنځه کلمې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

نهه پنځوسم لوست

سوله او ماشومان

موخه: د دغه لوست ليکل او د سولې په ارزښت او اړتيا پوهېدل او په عمل کې يې پلي کول دي او د دې لوست متن ليکل اولوستل دي.

پوښتنې:

- ١ تاسې له خپلو ګاونډيو او همزولو سره څه ډول ناسته ولاړه کوئ؟
- ٢ کله چې ستاسو د دوو ټولګيوالو په منځ کې خپګان پېښ شي د هغه دحل له پاره څه کولی شئ؟

ځدراڼ او د ده ملګري له بېلابېلو ولايتونو او قومونو څخه دي دوی د يو بل ښه ګاونډيان دي. ځدراڼ له خپلو ملګرو سره لوبې کوي. دی هېڅکله له هغوی سره په لوبو کې لانجې نه کوي.

دده ملګري هم ښه هلکان دي. دوی په خپل منځ کې لکه د يوې کورنۍ د غړو په څېر په روغه جوړه کې خپلو لوبو ته دوام ورکوي او خپل کارونه په ګډې همکارۍ سره سرته رسوي.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د لاندې کلمو څخه جملې جوړې او په کتابچو کې

دې وليکي. (ملگري، گاونډي، قومونه)

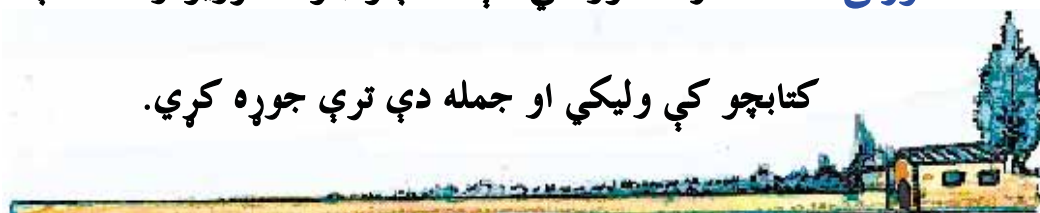
له چوکاټ څخه دکلمو مفرد پيدا او پر کرښه يې وليکئ.

ملگري	_____ قومونه
قوم	_____ هلکان
هلک	_____ ملگري

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د خپلو ښو ملگرويو، و صفت په

کتابچو کې وليکي او جمله دې ترې جوړه کړي.

شپېتم لوست

زغم (صبر)

موخه: د دغه متن لوستل لیکل او په ټولنیز ژوند کې د زغم اوسېر کولو په ارزښت او اهمیت

پوهیدل دي.

پوښتنې:

- ۱) په پورتنۍ انځور کې څه وینئ خبرې پرې وکړئ؟
- ۲) تاسې د زغم اوسېر په هکله څه پوهیږئ خبرې پرې وکړئ؟

کله کله ماشومان او زده کوونکي په لوبو کې په یوټاکلي شي باندې شخړې اولانجې کوي چې یو په بل باندې بې ځایه تیرۍ کوي. په دغه وخت کې د ماشومانو اوزده کوونکو له پاره په کار دا ده چې د شخړو او لانجو پرځای د زغم او خبرو کولو څخه کار واخلي. او په دې هکله دې فکر وکړي چې شخړه اولانجه ښه کارنه دی، زموږ دوستي او ملګرتیا وړانوي، ماشومانو ته په کار ده چې په خپل منځ کې هېڅکله شخړې ونه کړي.

دلغتونومعنا: زغم – صبر او حوصله، لانجه – جنجال کول

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې د چوکاټ ورته او هم معنا کلمې د کرښې په واسطې سره

وښلوي.

ملګرتيا	زغم
دوستي	لانجی
تیری	تیری
زغم	شخړې
شخړې	دوستي
لانجی	ملګرتيا

د لوست اصلي مطلب څه شی دی سم ځواب په نښه کړئ:

الف: د زغم او صبر په هکله خبرې اورېدل دي.

ب: په لوبوکې د شخړو او لانجو نه کار اخیستل دي.

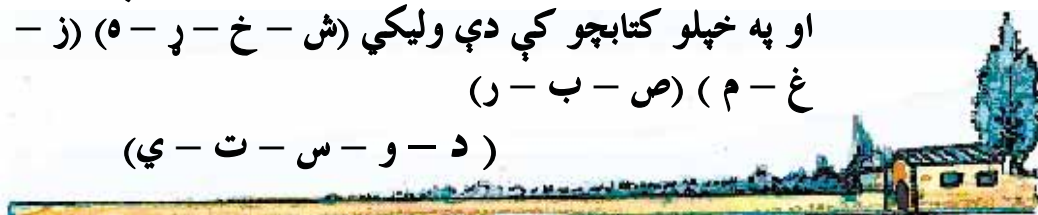
ج: د شخړو پرځای د زغم او صبر نه کار اخیستل دي.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې له لاندې توروڅخه کلمې جوړې

او په خپلو کتابچو کې دې ولیکي (ش - خ - پ - ه) (ز -

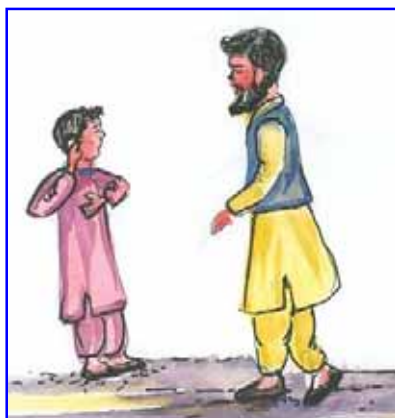
غ - م) (ص - ب - ر)

(د - و - س - ت - ي)

يو شپيتم لوست رښتيا ويل

موخه: د دغه متن لوستل، ليکل او د رښتيا ويلو په کتنو باندې د زده کوونکو پوهېدل دي.

پوښتنې:

۱ رښتيا ويل څه گټه لري؟

۲ د روغجن سپرۍ ولې دخلکو نه خوښيږي؟

لوی الله (ج) د رښتيا ويلو څخه خوشحاله کيږي. څوک چې رښتيا وايي هرڅوک يې په خبرو باور کوي. او په خلکو کې اعتبار پيدا کوي. موږ ته لازمه ده چې تل له خپلې کورنۍ، ګاونډيانو او دوستانو سره په رښتيا ويلو ژوند وکړو. اوله دروغو څخه ځان وژغورو.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په خپلو ډلو کې په نوبت سره د خپلو هغو دوستانو

د ښیځنو په هکله خبرې وکړي کوم چې رښتیا وایي.

زده کوونکي دې د لاندې چوکاټ له مخې له تورو څخه کلمې جوړې

کړي.

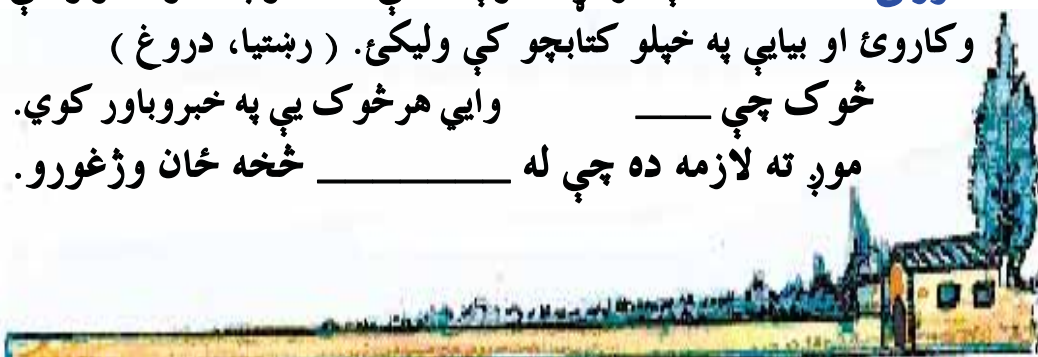
					ر
وښي	ڼا	مه	وغتيا	وښان	رښتيا

کورنۍ دنده: لاندې درکړل شوې کلمې د جملو په تشو ځایونو کې

وکاروئ او بیایې په خپلو کتابچو کې ولیکئ. (رښتیا، دروغ)

څوک چې _____ وایي هرڅوک یې په خبرو باور کوي.

موږ ته لازمه ده چې له _____ څخه ځان وژغورو.

دوه شپېتم لوست

دوستي او ملگرتيا

موخه: د دغه متن لوستل، ليکل او د دوستۍ لارې چارې پېژندل دي.

پوښتنې:

- ۱) آیا تاسې دوستان لرئ؟ د هغوی نومونه واخلئ؟
- ۲) آیا تاسې کوم وخت له خپل دوست سره کومه مرسته کړې ده هماغه مرسته د کیسې په توګه وکړئ؟
- ۳) دوه دوستان په کوم وخت کې یوله بله سره مرسته کولی شي؟

زړګۍ او غمۍ په یوه ټولګي کې درس لولي. دوی یو له بل سره ښه دوستي او ملگرتيا لري. یوه ورځ غمي له زړګي څخه پوښتنه وکړه:

راتلونکې جمعې ته به د تفریح له پاره کوم ځای ته ځو؟
زړګي وویل:

د کلي ښار ته به ولاړ شو چې د هغه له منځ څخه داوبو ویا له تېره شوې ده هلته به لامبو ووهو. د باغ ترسیوري لاندې به لوبې وکړو او د ډوډۍ خوړلو څخه به وروسته ورو، ورو خپل کور ته راشو. غمي د خپل ملګري د خبرې له اورېدو وروسته له هغه سره پرېکړه وکړه چې د راتلونکې جمعې په ورځ به هماغه باغ ته ځو.

د لغتونو معنا: تفریح – ساعتیري، پرېکړه – فیصله

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په خپلو ډلو کې په نوبت سره د ټولگي مخې ته

راشي او د خپلو ملگرو دښمنو په باره کې دې خبرې وکړي او

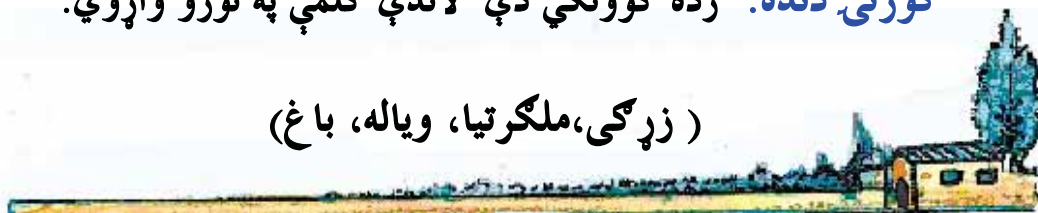
نور زده کوونکي دې غوږ ونيسي.

د لاندې چوکاټ له مخې له توروڅخه کلمې جوړې کړئ؟

			د
وی	رس	وستان	وستي

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې لاندې کلمې په تورو واپوي.

(زړگی، ملگرتیا، ویا له، باغ)

درې شپېتم لوست د ستورو شمېر

موږ څه: د دغه متن لوستل، لیکل او زده کوونکي باید پوه شي چې ستوري نه شمېرل کېږي.

پوښتنې:

- ۱ په انځور کې څه شی وینئ؟ څوک خبرې کولی شي؟
- ۲ تاسو څه وخت په آسمان کې ستوري وینئ؟
- ۳ پرته له ستورو څخه نور کوم شیان په آسمان کې وینئ؟

یوه سړي له بل نه پوښتنه وکړه چې په آسمان کې څو ستوري دي. هغه ورته وویل چې: (لس لکه) ده ورته وویل: دا سم ځواب نه دی. هغه ورته وویل: نو ورشه ته یې په خپله وشمېره.

کيسی.

څلور یې اندامونه، څلور یې پښې دي، نور گرد سره کولمې دي، داڅه شی دی؟ (کت)

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په ډلو ووېشل شي او له یو بل سره دې په دې هکله چې د شپې په آسمان کې څه شی ویني خبرې وکړي او بیا دې هره ډله خپل نظریات نورو ته ووايي.

زده کوونکي دې دلوسټ په متن کې د(س) توری پیدا کړي چې د کلمې په سر، منځ او پای کې راغلی وي بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

زده کوونکي دې لاندې کلمې په تورو باندې واړوي
(پوښتنه، آسمان، ستوري، وشمېره)

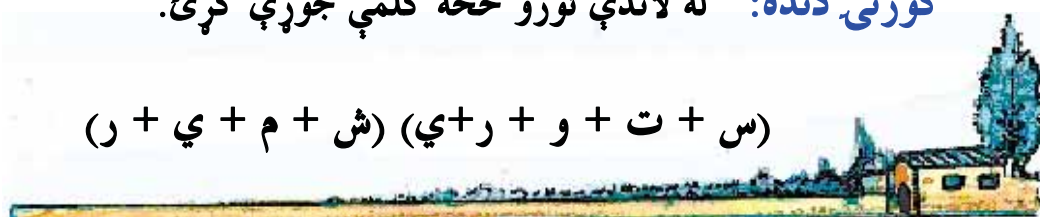

زده کوونکي دې د کیسې سم خواب پیدا کړي او بیا دې په خپلو کتابچو کې ولیکي.

کورنۍ دنده: له لاندې تورو څخه کلمې جوړې کړئ.

(س + ت + و + ر + ي) (ش + م + ي + ر)

څلور شپېتم لوست مېړۍ او کوتره

موڅه: چې زده کوونکي د دې کيسې په لوستلو او ليکلو سره د مرستې په گټو او ارزښت پوه شي او د اړو خلکو سره دې د خپلې وسې په توان مرسته وکړي.

پوښتنې:

۱) په پورتنیو انځورونو کې څه وینئ؟

۲) مرسته څه ته وايي؟

۳) د مرستې په هکله خبرې کولی شئ؟

۴) خدای (ج) مه کړه که ستاسو له ټولگيوالو څخه یو له

کومې ستونزې سره مخامخ شي تاسو ورسره څه مرسته کولی شئ؟

یوه ورځ یومېړۍ په ډنډه کې لوېدلی و، لاس او پښې یې وهلې، له اوبونه وتلی نه شو. یوه ښکلې کوتره چې پاس د ونې پر ښاخ ناسته وه. زړه یې پرې وسوځېده، یوه پاڼه یې په مښوکه پرې کړه او په ډنډه کې یې دمیرې مخ ته واچوله. مېړۍ په پاڼه راوخوت او له مرگ څخه وژغورل شو.

بله ورځ هماغه کوتره په ونه کې ناسته وه، ښکاري پټ، پټ راغی، غوښتل یې چې کوتره په ټوپک وولي او راویې غورځوي مېړې ته چې د کوترې نیکي او مرسته وریاده شوه، راغی او ښکاري یې په پښه وچيچله، ښکاري ټوپ کړ او کوتره والوته.

ماخذ: مېړۍ او کوتره، افغانستان نشراتي اداره (انا)

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په وړو ګروپونو ووېشل شي او له یو بل سره دې

د مرستې او همکارۍ په هکله خبرې وکړي او بیادې د هر ګروپ

یو غړی د ټولګي منځې ته راشي اود مرستې او همکارۍ په هکله دې

نور وته خپل معلومات وړاندې کړي.

زده کوونکي دې د لاندې کلمو جمع پیدا اود کلمو ترڅنګه دې

ولیکي.

لاس

ورځ

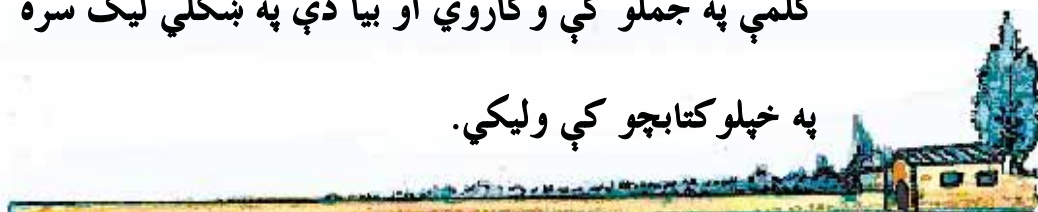
کوټره

ډنډ

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د (میري، کوټره، ښکاري، نیکي)

کلمې په جملو کې وکاروي او بیا دې په ښکلي لیک سره

په خپلو کتابچو کې ولیکي.

پنځه شپېتم لوست

وېره

موخه: د دغه متن لوستل، لیکل، دوېرې پېژندل او له وېرې څخه ځان ساتل دي.

پوښتنې:

- ۱) په انځور کې څه شی وینئ؟ خبرې پرې وکړئ او له انځور څخه څه احساس کوئ؟
- ۲) آیا تاسې له کوم حیوان څخه ویرېدلې یاست؟
- ۳) داسې یو څوک چې ویرېدلی وي تاسو لیدلی دی؟

احمد ښوونځي ته روان و، په لاره کې یې له لرې څخه یو سپی ولید. په وېره د کور خواته را وگرځېده په کور کې یې مور پوښتنه ترې وکړه: احمده زویه! ولې ښوونځي ته نه یې تللی؟ احمد ځواب ورکړ: مورجانې! په لاره کې له یوه سپي څخه ووېرېدم. د هغه له وېرې څخه مې نه شو کولی چې ښوونځي ته لاړ شم. مور یې بیا وویل: زویه سپی غټ و که کوچنی؟ احمد وویل: چې نه سپی کوچنی و او ماته یې کتل. مور یې په خندا شوه او ویې ویل: زوی جانه! سپي ته به دې یوه مړۍ ډوډۍ اچولې وه هغه به له تاسره آشنا یې پیدا کړې وای. سپیو ته چې آزار ونه رسیږي چاته څه نه وایي او ډېر ژر له سړي سره اموخته کیږي او بیا به هېڅکله ترې ونه وېرېږي.

د لغتونو معنا: سوچ - فکر، پیاوړې - قوي او غښتلی، ستونزې - مشکلات

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په وړو ډلو ووېشل شي او د لوست د متن یوه یوه

کلمه دې یوبل ته داملا په توګه ووايي.

زده کوونکي دې لاندې کلمې په تورو باندې واپروي.

(وېره، سپی، ځواب، غټ، کوچنی، ډوډی، آزار)

دلاندې جملو تش ځایونه دچوکاټ په مناسبو کلمو سره ډک کړئ.

سپی
وېره
پوښتنه
کوچنی
ښوونځی

احمد _____ ته روان و.

په لاره کې یې دلېرې نه یو _____ ولید.

په _____ د کور خواته راوگرځېد.

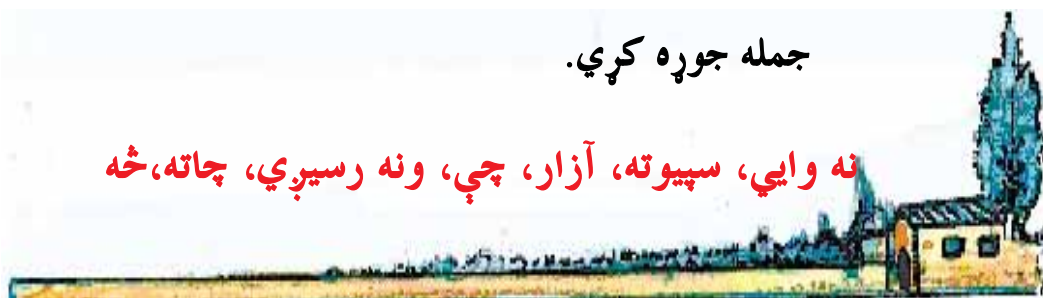
په کور کې یې مور _____ ترې وکړه.

احمد وویل: چې نه سپی _____ و اوماته یې کتل.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې له لاندې ګډوډو کلمو څخه سمه

جمله جوړه کړي.

نه وايي، سپيوته، آزار، چې، ونه رسيږي، چاته، څه

شپږ شپېتم لوست دښمني او دوستي

موخه: د دغه لوست موخه دا ده چې زده کوونکي د متن په لوستلو او لیکلو د دوستۍ په ګټو او د دښمنۍ په زیانونو پوه شي او په دې وپوهیږي چې دوستي نېکمرغي رامنځ ته کوي او دښمني بدمرغي رامنځ ته کوي.

پوښتنې:

- ۱ ویلی شی چې دښمني ولې ښه کار نه دی؟
- ۲ څوک چې له بل چا سره خوشې دښمني کوي پایله یې څه ده؟
- ۳ موږ د دښمنۍ پرځای څه وکړو؟
- ۴ آیا تاسو خپلو ملګرو سره څه ډول ناسته ولاړه کوئ.

دښمني

موږک پيشو نه ټښتي   سپی له زمرونه ټښتي
دا دښمني بده ده   دا بد بيني بده ده

دوستي

راستي دوستي ټينګوي   راستي خپلوي ټينګوي
ژوندکې رښتيا وايه تل   راستي وروري ټينګوي
ارواښاد روغمن

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې په وړو ډلو کې د لاندې جملو تش ځایونه د

چوکاټ په مناسبو کلمو سره پوره کړي.

دښمن	- له بدو خبرو، وهلو او ټکولو څخه _____ کول، دوستي زیاتوي.
دوست	- دوستي د ژوند خوند _____ وي.
سخت	- څوک چې ښه _____ لري، دیوازي توب احساس _____.
نکړي	- د دوست پیدا کول _____ کار دی.
خوږ	- تر نادارن _____ هوښیار _____ ښه دی.
ښکې	
زیاتوي	

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې د دوستۍ په هکله یوه جمله

ولیکي.

اووه شپېتم لوست

زړه سوي

موخه: د زړه سوي په اهميت او ارزښت پوهېدل او هغه په عملي توگه پلي کول او د دې متن

لوستل او ليکل دي.

پوښتنې:

۱) که ستاسې په لاس کې ډوډۍ وي او په خوا کې مو وړوکی ماشوم له لوړې ژاړې څه به وکړي؟

۲) که چېرې يوڅوک له يوې پېښې سره مخامخ شي تاسوله هغه سره څه ډول زړه سوي

ښودلې شي؟

يوه ورځ زلمي د بام په سر گودۍ الوزوله ناڅاپه له بام څخه
 لاندې راولوبد، او پښه يې ټپي شوه، ښه شو چې ځمکه سمنټ نه وه
 که نه له مرگ سره به مخامخ شوی وای. زلمي په ټولو گران و ځکه
 چې له ټولو سره يې ښه چلند کاوه. زلمي په ژويو ډېر زړه سوي
 درلود. ده به ماشومان نه پرېښودل چې سپي په تېرو وولي. په گرمۍ
 کې به يې خټگرانو او مزدورانو ته سرې شرومبي او اوبه وروپلې. زه
 او مورمې چې خبر شو ژر د زلمي د خبر اخيستلو له پاره هغوی کره
 ورغلو، زموږ نور گاونډيان چې خبر شول سمدلاسه راغلل او زلمي
 مو روغتون ته بوتله او بستر شو.

هره ورځ به چې زه د زلمي پوښتنې له پاره روغتون ته تلم،
هغه ته مې ډاډ ورکاوه وروسته له څو ورځو چې زلمی روغ شو
او کورته راغی. ټول ورته خوشحاله شول. ده له ځان سره ژمنه
وکړه چې نور به د بام په سر ګوډۍ نه پورته کوي.
نو مونږ ته هم لازمه ده چې په انسانانو او ژویو زړه سوی
ولرو او د اړتیا په وخت کې له یو بل سره مرسته وکړو.

د زده کوونکو فعالیت:

زده کوونکي دې کلمې او یا سمې جملې په نښه کړي لکه:

– زلمی پر بایسکل سپور و چې موټر وواهه. سم (ناسم)

– زلمي ماشومان نه پرېښودل چې سپي په تېرو وولي. سم ناسم

زده کوونکي دې د جملې تش ځای په خپلو کتابچو کې ډک کړي.

زلمی د _____ په خاطر په خلکو ګران دی.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې دغه کیسه په یاد زده کړي.

د پوهنې ترانه

پوهنه ده رڼا ————— وطن ته موبنګلا
کتاب او قلم ————— زموږه رهنما

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

وطن زما يې ځان ————— له تانه شم قربان
ته وينه دافغان ————— ته لوړ په ټول جهان

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

آباد اوسې آباد ————— وطنه ته شي بناد
مونږه سربندوپه تا ————— اوس ساتو دې آزاد

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

ته کور يې هم مې کور ————— ته پلاريې هم مې مور
ته زړه دآسيا ————— او زما دسترګو تور

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

ته ننگ يې دآريا ————— او تاج يې دپا
څارېر مه له تا ————— افغانستان زما

پوهنه ده رڼا، وطن ته موبنګلا

کتاب او قلم زموږه رهنما

محمد معين مرسيتال

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library